

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra pedagogiky

Bakalářská práce

POČÁTKY ČESKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V MALONTECH

Vedoucí práce: PhDr. Zuzana Svobodová Ph.D.

Autor práce: Václava Janošťáková
Studijní obor: Pedagogika volného času
Ročník: 3.

2011

Bakalářská práce v nezkrácené podobě

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že, v souladu s §47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě (v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Teologickou fakultou) elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum,

Podpis studenta

Poděkování

Nejprve bych ráda poděkovala panu Vladimíru Havelcovi za poskytnutí rozhovoru do mé bakalářské práce.

Velký dík patří Státnímu okresnímu archivu v Českém Krumlově za zapůjčení archivních pramenů k mé badatelské činnosti.

Také bych ráda srdečně poděkovala Základní škole a Obecnímu úřadu v Malontech za vstřícné přijetí a ochotné zapůjčení kronik k prostudování.

Nesmím zapomenout poděkovat též svým přátelům a hlavně rodině, za velkou podporu během celého studia.

Zvláštní dík patří mé vedoucí bakalářské práce paní PhDr. Zuzaně Svobodové Ph.D. za trpělivost, cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Obsah

Úvod.....	5
1 První kapitola.....	7
1.1 O obci.....	7
1.2 Historie obce	7
1.3 Současnost obce	8
2 Druhá kapitola	8
2.1 Školství obecně po roce 1945	8
2.2 Historie školy	11
2.3 Průběh vzdělávání od r. 1945 do r. 1968 (od osvobození k okupaci).....	12
2.4 Průběh vzdělávání od r. 1969 do r. 1989 (od okupace k revoluci)	26
2.5 Průběh vzdělávání od r. 1990 do r. 2010 (od revoluce po současnost).....	34
Závěr	43
Seznam použitých zdrojů.....	44
Seznam zkratk	45
Seznam příloh	46
Příloha I.....	47
Příloha II.	54
Příloha III.	57
Abstrakt.....	58
Abstract.....	59

Úvod

Předkládaná bakalářská práce si klade za cíl přiblížit a také objasnit počátky vzdělávání v Malontech v poválečných letech až do současnosti. Je zde popisován průběh školních let v obdobích, jež byly znatelně ovlivněny vládnoucími režimy a soudobou politikou. Srovnává dějinné události a změny nejen v oblasti školství, jak se projevovaly z obecného hlediska v celé zemi, ale samozřejmě také přímo v Malontech.

Rovněž by tato práce mohla být historickým průvodcem jak pro malontské občany, tak i pro všechny, kteří se o tuto problematiku zajímají.

Pro lepší obeznámení s místními poměry je hned úvodní část věnována popisu polohy obce Malonty a jeho krajinného rázu, který formoval život místních lidí. Postupem času se jak život místních lidí, tak i jejich vzdělávání měnilo až do současné podoby. Tyto změny byly zejména způsobeny aktuálními politickými poměry, jež významně ovlivňovaly i školství.

Jak již prozrazuje sám název, hlavní část této práce je věnována historii místní školy a jejímu popisu. Dále pak srovnávání českého školství obecně a na zdejší škole v průběhu školních let od roku 1945 do roku 2010. Tato období lze charakterizovat podle určitých období, které se lišily školními systémy, jež byly silně ovlivněny nebo řízeny tehdejším politickým ustanovením. Zpracované školní roky začínají poválečným obdobím od osvobození k okupaci, pokračují od okupace k revoluci a od revoluce do současnosti. V tomto nelehkém poválečném období se čeští učitelé snažili znovu obnovit vzdělávání budoucích českých generací, které osidlovaly vylidněná pohraniční území po odsunutých Němcích. V následujících letech vše ovlivnilo komunistické vedení, které využívalo a manipulovalo s myšlením občanů ideologickým přesvědčováním. Komunistická vláda zasahovala do výuky různými školskými reformami tak, jak se to hodilo potřebám režimu, ale většinou ne ve prospěch žáků. Po sametové revoluci v roce 1989 se změnilo politické zřízení, začaly se rušit některé komunistické zásady, a proto se změnilo také řízení školství. Počátky 90. let byly plné změn. Se snahou o lepší budoucnost se učitelé oproštěni od svazujícího režimu pustili do vzdělávání nových generací. Nejen místní pedagogové pokračují i nadále v tomto snažení, neboť si všichni musíme uvědomit, že děti jsou naší budoucností a bez nich by naše společnost nemohla existovat.

Přiložené přílohy, které „dokreslují“ podobu minulosti i současnosti, jež je zachycena na fotografiích a fotokopiích. Taktéž přepsaný rozhovor s pamětníkem panem Vladimírem Havelcem, který na zdejší škole působil od roku 1961 nejdříve jako zástupce ředitele, a poté jako ředitel školy do roku 1988. Jeho krátký životopis, je rovněž součástí příloh, jež doplňují informace ke zpracovaným záznamům.

Základní zdroje, jež pomohly vzniku této práce, byly nejen záznamy z obecních a školních kronik a vlastní badatelská činnost ve Státním okresním archivu v Českém Krumlově, kde je uložen fond Základní škola Malonty, Š - 161, karton 1. Ale také vyprávění pamětníků, prarodičů a rodičů, kteří toto období v Malontech zažili na vlastní kůži, nebo jim bylo také vyprávěno od jejich předků.

1 První kapitola

1.1 O obci

Obec Malonty se nachází v jižních Čechách v okrese Český Krumlov, 10 kilometrů od města Kaplice. Jedná se o česko-rakouské pohraničí v chráněné krajinné oblasti Novohradských hor. Samotná obec se nachází v kopcovitém terénu s množstvím lesů v nadmořské výšce 690 m.n.m.

1.2 Historie obce

První písemné zmínky jsou spojeny s obchodními stezkami. Vznik obce Malonty sahá až do 14. století, kdy tímto místem, hustou zalesněnou krajinou, vedly obchodní cesty. Ovšem přesněji dobu vzniku určit nelze, protože přesné doklady chybí. Podle dochovaných pramenů vznik obce náleží pánům z rodu Michelsbergů (Michalovců) z Velešína. Prvními osídlenci Malont byli němečtí kolonisté z Horních Rakous, kteří byli povoláni Michelsbergem k mýtní hustých pohraničních lesů. V okolí obce tito němečtí osídlenci postavili dvě sklárny a měli i dva domy s právem vařit pivo.¹ *„Obec se v té době pochopitelně ještě nejmenovala Malonty. Její jména se velmi často měnila. Zpočátku to byl Menholt, pak Maynholthow a kolem roku 1364 Maynatisslag. Donedávna používaný název Meinetschlag se vyvinul z původního Meinholtsslag - Meinholthova paseka nebo mýtina. České jméno obce mělo nejdříve tvar Manholty a z toho vzniklo přesmykem Malonty.“*²

Roku 1456 patřily Malonty Jakubu Czandlovi. V roce 1541 bylo podle historických pramenů v Malontech 61 sedláků a 3 chalupníci. V roce 1611 už Malonty vlastnili pánové ze Švamberka a hned záhy po bitvě na Bílé hoře roku 1620 Malonty přešly na hraběte Buquoye.³

Zvláštností obce bylo, že neměla žádné veřejné budovy kromě školy a fary, ale měla 19 obecních domů pro nájemníky. V roce 1894 žilo v Malontech 768 obyvatel a školu navštěvovalo 471 žáků. Po druhé světové válce koncem roku 1945 žilo v obci

¹ www.obecmalonty.cz/o obci/historie obce.

² KOLEKTIV UČITELŮ, *25 let české školy v Malontech*. vyd. MNV v Malontech, 1970. s. 5.

³ Tamtéž. s. 6.

24 Čechů a 350 Němců. V roce 1946 se do Malont přistěhovalo dalších 16 zemědělců, kteří osídlili zemědělské usedlosti a začali na nich pracovat. Dopravní spojení mezi osadami a městem bylo v poválečných letech velice primitivní, lidé chodili pěšky nebo jezdili koňskými povozy. Nejen lidé, ale také poštovní zásilky na trase Kaplice – Malonty – Pohorská ves a Pohoří se dopravovali tímto způsobem tedy koňskými povozy. Počátkem roku 1948 se pošta a provizorně i lidé dopravovali poštovním autobusem a v roce 1951 začal jezdit první autobus osobní dopravy na lince Kaplice – Malonty. Co se týče lékařské služby, byla pro malontské občany soustředěna nejbližší v Kaplici. Lékařská stanice byla v obci Malonty zřízena až roku 1960 a lékař ordinoval jeden den v týdnu.⁴

1.3 Současnost obce

V současné době jsou Malonty hojně turisticky navštěvovány, protože krajina v okolí je předurčená pro turistiku a je též rájem houbařů. Místní sportovní areál TJ Hraničář poskytuje sportovní vyžití nejen basketbalovým a fotbalovým hřištěm, ale také kurty na volejbal, nohejbal a tenis. Poskytované služby v obci jsou školství, zdravotní zařízení, knihovna, pošta, obchod, restaurace a autobusová doprava, kterou zajišťuje ČSAD (československá silniční automobilová doprava) České Budějovice a.s. (akciová společnost). K obci také patří přidružené části Jaroměř, Desky, Meziříčí, Bělá, Bukovsko, Hodonice, Rapotice a Radčice. K poslednímu sčítání lidu z roku 2008 v Malontech žilo 1 135 obyvatel a jejich průměrný věk byl 36,86. Obec se stále rozrůstá proto, že obecní úřad poskytl zájemcům stavební parcely za přijatelné ceny a díky tomu se sem přistěhovalo hodně mladých rodin s dětmi.⁵

2 Druhá kapitola

2.1 Školství obecně po roce 1945

Politické události z let 1945 – 1989 zasáhly ve všech oblastech náš stát. Nejen, že ovlivnily kulturu a umění, ale také hospodářství a zejména školství, neboť škola

⁴ 20 Let budování Malont. s. 4-14.

⁵ www.obecmalonty.cz/o obci/současnost obce.

v určitých obdobích hrála velice významnou politickou úlohu, některé politické machinace bohužel ovlivňovaly celé školství a tak manipulovaly nejen s učiteli, ale i s žáky a jejich rodiči.

Po válce bylo mnoho škol, které působily jako skladiště válečných materiálů, některé byly poškozeny nebo zcela zničeny bombardováním, v jiných se schovávali němečtí uprchlíci. V květnu 1945 se do pohraničí vraceli učitelé, kteří tam působili ještě před okupací, přicházeli noví mladí učitelé, kteří si poslechli výzvy rozhlasu a ministerstva školství a osvěty. I přes mnohé obtíže se díky iniciativnímu jednání národních výborů, obětavosti učitelstva a spousty dobrovolníků podařilo vyučování obnovit v nově osídlených územích v 70 % škol.⁶

Naše vlast a taktéž i školství se postupně „uzdravilo“ z hrůz minulých let a další změny politického charakteru, které ovlivnily oblast školství přišly po únoru 1948. *„Období 1945 až 1948 je klíčovým obdobím k pochopení školské politiky KSČ (komunistická strana Československa).“⁷ „Vytvoření jednotné školské soustavy a přesné vytyčení obecného výchovného cíle v intencích budování socialismu určovalo směr dalšího vývoje školské politiky KSČ a státu a bylo současně jedním z nejpodstatnějších základů pro formování marxistické pedagogiky.“⁸*

V průběhu let se měnily školské reformy, o kterých se učitelé mnohdy dozvídali až na poslední chvíli a z tohoto důvodu nešla organizace a způsob výuky řádně přizpůsobit žákům. První školská reforma po druhé světové válce byla právě po únoru 1948, kdy byla povinná školní docházka ustálena na 9 let, ale v roce 1953 Národní shromáždění Československé republiky schválilo zákon o nové školské soustavě a povinná školní docházka byla zkrácena zpět na 8 let a byly zřizovány osmileté a jedenáctileté střední školy.⁹

Významné místo v budování československého výchovně vzdělávacího systému také patří předškolnímu vzdělávání, kam se řadí jesle a mateřské školy. Na tyto instituce podle znovu změněné školské soustavy v roce 1960, kdy byla docházka změněna opět na 9 let, protože se předešlý způsob neosvědčil, navazovaly základní devítileté školy.¹⁰

⁶ KOLEKTIV AUTORŮ, *Dějiny školství v Československu 1945-1975 I. díl.* vyd. Univerzita Karlova v Praze, 1982. s. 11.

⁷ Tamtéž. s. 19.

⁸ Tamtéž. s. 22.

⁹ Tamtéž. s. 29-31.

¹⁰ Tamtéž. s. 34-35.

V šedesátých letech se uvolňovala morálka, objevovali se známky celkového politického uvolnění, které způsobili liberalizaci režimu. Toto postupné uvolňování vyvrcholilo v srpnu 1968, které vedlo až k obsazení našeho československého státu sovětskými vojsky.

V období normalizace po roce 1968 se ve školství velmi promítly politické proměny. Děly se politické čistky i v tomto odvětví. Zkušení pedagogové museli opustit svá místa, pokud se neztotožnili s komunistickým režimem. Nebo byli z trestu posíláni na místa, kde bylo pedagogů nedostatek a kde většinou „dávaly lišky dobrou noc.“ Ne všichni se s takovým osudem profesionálně vypořádali a podle toho výuka leckdy vypadala. Nebylo to lehké jak z pohledu kantorů, tak i žáků.

Základní vědy se neměnily, vlastně jen vědeckým vývojem, ale například učebnice dějepisu nebo občanské výchovy si vládnoucí třídy uzpůsobovaly k obrazu svému. Mnohdy z toho měli žáci chaos, doma a ve škole se informace lišily. V roce 1978 byl schválen zákon, který ustanovil desetiletou školní docházku.

Bohužel se objevovaly i případy, kdy děti se „špatnými kádrovými profily“ neměly šanci dostat se na školu dle svého výběru, a to z toho důvodu, že se jejich rodiče či jiní příbuzní znelíbili komunistickému režimu. Situace se trochu zmírnila po roce 1983, kdy vše trochu uvolnila „Perestrojka“, kterou započal prezident Gorbačov v SSSR (svaz sovětských socialistických republik). Perestrojka neboli přestavba, byla soustava ekonomických reforem uvedených do praxe v polovině roku 1985 v SSSR. Zároveň se změnila i sovětská politika v souvislosti se zbrojením, ale také zasáhla ostatní společenské a vědní obory, k nimž patří i školství. A toto období vyústilo až k sametové revoluci v listopadu 1989 v ČSSR (československá socialistická republika).

Po roce 1989 se změnilo politické zřízení, z ČSSR se stala ČSFR (Československá federativní republika). A proto se změnilo i řízení školství. Začaly se rušit některé komunistické zásady, asi první změna byla v oslovování pedagogů. Už se neoslovovalo komunisty zavedeným oslovením soudruhu učitel – soudružko učitelko, ale občanským oslovením pane učitel – paní učitelko. Tuto první změnu okamžitě zaznamenali i nejmladší žáci. Často v oslovování dělali chyby a nechápali, proč jim to učitelé zakazují, když předtím toto oslovení vyžadovali. Změnami zákonů se zaměstnala spousta lidí, ale základy zůstaly stejné. Změnily se některé osnovy výuk a změnilo se obsazení škol a opět byla ustavena nová školská reforma, v roce 1990 byla povinná

školní docházka zkrácena z desetileté na devítiletou a tento systém zůstal do současnosti.

Vlna menší porodnosti změnila minimální průměr dětí na jednu třídu, žactva na školách ubývalo, a aby se nemusely třídy spojovat, žádalo se o různé výjimky na dočasnou dobu, než se průměr zase zvýší. Přirozené výkyvy v počtu dětí jsou ale stále.

V těchto letech se snížila i mimoškolní aktivita učitelů pro žáky z více důvodů. Jedním z nich byl nezájem dětí o některé zájmové kroužky buď pro jejich finanční náročnost, nebo pro lenost dětí, ale také proto, že se v dnešní době většina dětí zajímá jen o techniku a počítače. Myslím si, že neustálé změny školních koncepcí kvality výuky neprospívaly a neprospívají ani v současnosti, ale zároveň vím, že se vyučování měnit musí a to nejen z hlediska vědeckého vývoje ve všech oborech.

2.2 Historie školy

První písemná zpráva o škole v Malontech je z 16. století, píše se o ní v dochovaných pramenech, v Novohradské pozemkové knize z let 1560 – 1629. „*V roce 1686 se připomíná změna učitelů. Škola byla v roce 1784 již dvojtřídní a musela v té době mít dobrou pověst, protože se o ni zvláště zajímal známý pedagog – Ferdinand Kindermann (1740 – 1801), vrchní zemský školní dozorce v Čechách, později biskup v Litoměřicích. Od roku 1777 organizoval počáteční školy jako školy industriální, v nichž bylo vyučování spojováno s ruční výrobou, předením a tkaním. F. Kindermann poslal do školy v Malontech svého nejlepšího světského učitele Antonína Holla.*“¹¹ Malontská škola byla první venkovskou školou, na které byly uskutečňovány pokrokové myšlenky a metody F. Kindermanna. Sám o tom píše ve své *Nachricht von der Landschule in Kaplitz, Prag 1774* (Zpráva o venkovské škole v Kaplici, Praha 1774), že brzy v Malontech dokázal, že venkovské vesnické děti podle nového způsobu vyučování správněji čtou a v krasopisu měly mnohem lepší postup.¹² Škola měla roku 1788 247 dětí, v roce 1892 už 327 (z toho 144 chlapců a 183 dívek) a konečně v roce 1894 měla 471 dětí. Dobrým znamením bylo, že podle přiznání z roku 1858, kde se píše, že do školy nechodilo jen 24 dětí. Učitel byl v této době velice uznávaný a všemi respektovaný člověk. Jeho práce se netýkala čistě jen vyučování, ale na živobytí si

¹¹ KOLEKTIV UČITELŮ, *25 let české školy v Malontech*. s. 7.

¹² KUBÁT, J. *Kronika obce Malonty od roku 1977 do roku 1987*. s. 10-11.

vydělával také jako varhaník, kde dostal zapláceno 22 zlatých 71 krejcarů, jako kostelník 73 zlatých 10 krejcarů. Jeho školní plat byl 442 zlatých 35 krejcarů a také za tříkrálové psaní dostával 42 krejcarů. Celkem učitel vydělával 538 zlatých 58 krejcarů.¹³ Co se týká dalších pramenů o historii školy, byly dva díly německé školní kroniky, které psali Němci. První díl z roku 1892 se bohužel nezachoval a byl Němci zničen. Zachoval se jen druhý díl psaný od roku 1935 do roku 1938. Potom už Němci kroniku nevedli.¹⁴ Novou školní kroniku začal psát nový správce školy Vilém Vorlíček od roku 1945 do konce školního roku 1951-1952. A poté jednotlivé příspěvky zapisovali kantoři působící v jednotlivých školních obdobích.

2.3 Průběh vzdělávání od r. 1945 do r. 1968 (od osvobození k okupaci)

Toto přes dvacet let dlouhé období přineslo nejen obci, ale taktéž škole nové možnosti rozvoje. Z historického hlediska je to nejprve osídlování obce českými občany, díky tomu se ve škole poprvé ozývá český jazyk. Objevuje se vzájemná spjatost obce a školy. Kulturním centrem a střediskem veškerého společenského dění, i na malých vesnicích, byla vždy škola.¹⁵ „Angažovanost učitelů ve veřejném dění naší obce je patrna po celé období od roku 1945. Je nedílnou součástí jejich práce, práce pro společnost, pro lid, v jehož středu žijí.“¹⁶ Po osídlení pohraničí nastalo budovatelské období pro celý náš stát. Nejen ekonomická a hospodářská sféra byla počítána na „dvouletky“ a „pětiletky“, taktéž i ve zdejší škole se různé úkoly řešily závazky k určitým politickým a společenským výročím. Vystřídaly se jak populační exploze, tak i populační útlum. Závěrem tohoto období v dovršení socialismu byla myšlenka demokratického školství pohlcena mnohem přísnějším režimem.

První školní rok po válce 1945 – 1946 byl ve znamení důležitých oprav školní budovy a zejména začátků české školy v Malontech. V září 1945 školu převzal český učitel Vilém Vorlíček. Jako zatímního správce školy ho ustanovil tehdejší zmocněnec

¹³ KOLEKTIV UČITELŮ, *25 let české školy v Malontech*. s. 7-8.

¹⁴ VORLÍČEK, V. *Pamětní kniha*.

¹⁵ KOLEKTIV UČITELŮ, *25 let české školy v Malontech*. s. 9.

¹⁶ KUBÁT, J. *Kronika obce Malonty*. s. 37.

ministerstva školství a osvěty.¹⁷ V nově založené pamětní knize školy Vilém Vorlíček popisuje, jak škola vypadala, když ji jako správce převzal: „*Budova školy byla ve velmi špatném stavu. Ve škole se za okupace neučilo, škola byla obsazena německými uprchlíky. Lavice přes sto let staré poházeny byly po školní zahradě. Kabinet přeházen a učební pomůcky rozbity. Školní budova nebyla opravována přes třicet let. Okna rozbítá, takže nové zasklení přes 60 okenních tabulek stálo přes 1.100,- Kčs. Školní zahrady zrušeny a rostly v nich kopřivy 2m vysoké. Krytina je velmi stará a nevyhovující, taktéž okna, starého typu, zpuchřelá a za větru a nepohody jsou velmi často vyvrácená.*“¹⁸

V pamětní knize se uvádí, že za prvního komisaře K. Šímy se pro školu nic neudělalo, ale až za druhého komisaře Václava Kučery byla od Němců vybrána celková finanční částka 65 000,- Kčs, která pokryla některé opravy. Vilém Vorlíček se do oprav školy pustil s některými dobrovolníky a celá budova byla vybělena a vymalována. Byla zasklena okna, natřeny dveře a v jedné třídě byla kompletně opravena podlaha. Ačkoliv měli místní obyvatelé spoustu povinností se zajištěním svého živobytí, uvědomovali si důležitý význam vzdělávání svých dětí, aby byly lépe připraveny pro svůj budoucí život. Proto i přes rámec svých denních povinností začali dobrovolně se zvelebováním školy. Ve škole byla také založena kantorská a žákovská knihovna,¹⁹ což byl dle mého názoru v rámci vzdělávání zdejších obyvatel významný krok dopředu.

Snaha učitele a dobrovolníků byla konečně odměněna 1. října 1945, kdy bylo ve škole zahájeno vyučování a poprvé v historii této školy se zde učilo výhradně česky, i když v této době zde nebylo ještě ani jedno české dítě. Asi 140 dětí německých občanů začalo dobrovolně navštěvovat školu a učit se základům českého jazyka. Škola fungovala jako jednotřídka, tudíž se děti různého věku učily jen v jedné třídě. Žáci od 5. do 8. ročníku navštěvovali školu dopoledne, aby mohli odpoledne pomáhat rodičům pracovat na svých hospodářstvích. Odpoledne do školy chodili mladší žáci, od 1. do 4. ročníku. Německé děti se celkem rychle učily česky. Na ulici česky zdravily a do konce roku se naučily přes 500 českých slovíček. Rodiče německých dětí si mysleli, že ve vsi zůstanou, ale podle vládního programu (Benešovy dekrety) museli Němci odejít za hranice. V listopadu téhož roku převzal Vilém Vorlíček vedení obce a hned začal s osidlováním. V dalších letech německé děti ve škole vystřídaly děti novo-osídlenců

¹⁷ VORLÍČEK, V. *Pamětní kniha*.

¹⁸ Tamtéž.

¹⁹ Tamtéž.

nejen z Čech, ale také z početné komunity takzvaných „Rumunských Slováků“, kteří se houfně stěhovali do pohraničních oblastí Čech a Moravy, taktéž i sem do Malont, aby osídlili Sudety po odsunutých Němcích.

Koncem roku, díky osidlování, už žilo v Malontech 24 Čechů, ale také ještě 350 Němců, kteří se postupně vysidlovali za hranice. Díky přílivu mladých českých rodin s dětmi byla v lednu 1946 otevřena mateřská škola, která byla umístěna v přízemí obecné školy a zapsáno bylo celkem 18 dětí ve věku 3 až 6 let. Zařízení mateřské školy bylo sháněno po celé obci, protože Němci během války bývalou mateřskou školu zcela rozebrali. Do školky docházelo průměrně 8 až 10 dětí denně. Zřízení školky obyvatelé vsi uvítali, protože se již nemuseli věnovat svým dětem v době jejich zaměstnání a tudíž se mohli plně věnovat své obživě.

Koncem školního roku, po návštěvě okresního školního inspektora, škola získala čestné uznání ministerstva školství za splnění školského programu, za ukázněné chování žactva, vynikající píli, za výkony dobrovolného pracovního družstva při škole a za budovatelskou práci, která se hlavně týkala zrekonstruování a znovu otevření české školy. Duch politické situace se projevil i ve školních zápisech, kde se např. uvádí:²⁰ „Čestné uznání toto potvrzuje, že žactvo vyznamenané školy pochopilo heslo „Mládež sobě a republice“ a ve smyslu Masarykova odkazu chápe svobodu národní a státní jako mravní závazek k svorné práci na výstavbě lidově-demokratické republiky. Ministr školství a osvěty Dr. Zdeněk Nejedlý.“²¹ Na základě dosavadních výsledků místní školy inspektor navrhl koupit nového vybavení, na které udělilo ministerstvo školství finanční podporu ve výši 70 tisíc korun, což byla na tehdejší poměry velmi vysoká částka. Tyto peníze byly využity na nákup nových školních lavic, nových oken a dalšího zařízení, které bylo potřeba pořídit nebo vyměnit,²² aby se žákům dostalo kvalitního studijního zázemí.

V následujícím školním roce 1946-1947, po odsunu Němců, navštěvovaly školu už jen děti českých a slovenských občanů. V květnu tohoto roku školu navštěvovalo 44 dětí. Vzhledem k jejich většímu počtu, byl do školy přijat i nový učitel Josef Houska a pro zkvalitnění výuky, nejen díky zmíněnému zvýšení počtu žactva, byla ve škole zřízena nová třída. Dvojtřídní škola byla rozdělena tak, že 1., 2. a 3. ročník tvořil 1. třídu s 18 dětmi, tu vyučoval Josef Houska a 4. až 8. ročník tvořil 2. třídu s 26 dětmi,

²⁰ Pamětní kniha.

²¹ Pamětní kniha.

²² KOLEKTIV UČITELŮ, 25 let české školy v Malontech. s. 10.

kteřou vyučoval Vilém Vorlíček. Pro zkvalitnění praktické výuky bylo tomto roce zavedeno vyučování ručních prací pro dívky.²³ I přes prvotní nadšení rodičů z otevření školky a přes opakované výzvy rodičům, aby své děti do školky posílali, ne všichni tak činili, proto byla kvůli nedostatku dětí v prosinci roku 1946 mateřská škola uzavřena. V tomto školním roce se žáci zúčastnili celonárodní akce „Zalesňování lesů“, vydrancovaných za okupace Němci, o mimoškolní práci dětí svědčí fakt, že vysázely 18 098 kusů lesních sazenic.²⁴ V průběhu dalších let se žáci i místní obyvatelé zúčastňovali různých povinných i dobrovolných brigád pro budování socialismu.

Hlavním motivem školního roku 1947-1948 bylo vytvoření žákovské samosprávy, jejichž náznaky byly už v předchozích letech.²⁵ Toto osobně považuji za významný krok vpřed, jelikož se vytvářel lepší vztah mezi učiteli a žáky. Žáci nebyli jen žáky, ale v některých záležitostech i partnery učitelů. Žákovská samospráva stála v čele různých akcí například: zavedla doučování žáků, děti na vědomostně vyšší úrovni pomáhaly s učivem slabším žákům. Z aktivit samosprávy vznikl i školní časopis pro obě třídy. Samospráva také dbala na čistotu a v součinnosti s ní bylo provedeno odvěšivení všech dětí. Postupem tohoto školního roku se zvyšoval počet dětí, proto bylo nutné rozšířit učitelský sbor na pět kantorů. I v tomto roce se žáci podíleli na brigádnických mimoškolních aktivitách. V této době se s nedostatečným počtem docházejících dětí do školy potýkaly i okolní malotřídky, proto byla 27. února 1948 přechodně uzavřena škola v Jaroměři. V zimním období se děti stravovaly ve škole, kde jim vařila manželka správce školy.²⁶

Změnou politického zřízení po roce 1948 došlo ke změnám jak ve školství, tak i v běžném životě obce. Pro vesnice v tuto dobu byla příznačná kolektivizace, jež sice připravila osídlence o jejich přidělenou půdu, ale přivedla více dětí do škol. Ovšem v Malontech to bylo znatelné až později. Novo-osídlenci byli převážně mladé manželské páry nebo rodiny, které zde začínaly svůj nový život.

Počet dětí, které navštěvovaly v roce 1948-1949 školu byl 70, z toho 38 dívek a 32 chlapců. Okresní školní výbor daroval škole dotaci ministerstva školství a z této částky bylo zakoupeno cvičební náčiní. 1. září byla znovu otevřena mateřská škola

²³ *Pamětní kniha.*

²⁴ Tamtéž.

²⁵ Tamtéž.

²⁶ Tamtéž.

v budově národní školy.²⁷ Ovšem větší příliv dětí do malontské školy byl až na přelomu 50. – 60. let.

Školní rok 1949-1950 se nesl ve znamení oslavy narozenin J. V. Stalina. V kronice je přímo popsán průběh této oslavy, která se v dalších školních letech stala tradicí: *„21. prosince 1949 se konala v budově národní školy v Malontech oslava výročí narozenin J. V. Stalina za přítomnosti 50 občanů, školních dětí, předsedy MNV (místní národní výbor), příslušníků SNB (sbor národní bezpečnosti), hasičů. Básně recitace a písně zazpívaly žákyně národní a střední školy. Proslov měl ředitel školy. Ve všech vesnicích, městech se konají oslavy narozenin velikého bojovníka dělnické třídy. I naše škola a obec se připojila k mohutným oslavám. Před školou žáci postavili slavobránu na počest narozenin J. V. Stalina. Pracovní závazky žáků a učitelů k narozeninám velikého učitele byly splněny.“*²⁸ V tomto roce školu navštěvovalo 57 dětí. Dále se v tomto roce žáci školy zúčastnili týdenní zalesňovací brigády v okolí Malont a učitelé pomáhali v JZD (jednotné zemědělské družstvo) při sklizni. Další školní akcí, která se tento rok konala, byl sběr skla, papíru a železného šrotu. Tímto byly splněny pracovní závazky školy. Ovšem vzájemná spjatost školy a obce je patrná i v dalších letech. O rozvoji mimoškolních zájmových aktivit žáků svědčí i zřízení dramatického, pěveckého, pěstitelského a technického kroužku.

O zdraví dětí se pravidelně staral kaplický lékař, ale brigáda lékařů, která přijela v květnu 1950, zjistila, že špatný zdravotní stav dětí je způsoben zdravotně nevhodným domácím prostředím. V některých rodinách se nevětralo, děti chodily slabě oblečeny i v zimních měsících. Na závěr tohoto školního roku, v červnu, navštívil školu inspektor, žáky přezkoušel a učitelům poradil, jak ještě lépe dále pracovat.²⁹

Další školní rok 1950-1951 byl taktéž ve znamení oslav výročí: *„Osvětová beseda, kterou vedl ředitel školy, zorganizovala za účasti 85 občanů oslavy VŘSR (velká říjnová socialistická revoluce), zpěvem a recitací přispěli žáci školy,“*³⁰ ale hlavní úlohou tohoto roku bylo splnit učitelé sestavený školní plán, ve kterém se objevili některé nové cíle a formy školní práce, a to zejména: *„Splníme předepsaný učební plán, budeme důsledně provádět veřejnou klasifikaci, vzájemnými hospitacemi přispějeme ke zvýšení úrovně vyučování, všechna školní práce bude plánována, budeme úzce spolupracovat s místním*

²⁷ Tamtéž.

²⁸ Tamtéž.

²⁹ Tamtéž.

³⁰ KOLEKTIV UČITELŮ, *25 let české školy v Malontech*. s. 13.

*JZD, budeme organizovat pomocné brigády JZD. Odstraníme nedostatečnou, žácilepší docházku, nebudou mít neomluvené půldny, budou se učit a doučovat ve skupinách, pomohou ve sběru odpadových surovin, ve sběru léčivých bylin.*³¹

V tomto školním roce působili v učitelském sboru čtyři učitelé a dva z nich vyučovali náboženství, jak římskokatolické, tak i československé.³² Ovšem rodiče, kteří chtěli, aby jejich děti mohly navštěvovat výuku náboženství, museli napsat žádost, ve které prosí o to, aby jejich dítě mohlo být nábožensky vyučováno, viz příloha III. – fotokopie archiválií obr. 1.

Školní roky 1951 až 1953 se odehrály v duchu předchozích let jen s některými změnami. Ve školním roce 1951-52 pojednává pamětní kniha o odchodu prvního českého učitele a ředitele školy v Malontech a příchodu nového ředitele do vedení školy: „*Dosavadní ředitel školy Vilém Vorlíček je přeložen na osmiletou střední školu do Benešova nad Černou jako ředitel. Na zdejší škole je ustanoven ředitelem Václav Joska, který do Malont přišel z národní školy v Rychnově nad Malší.*“³³

Snad nejvýznamnějšími okamžiky školního roku 1952-53, které byly zaznamenány v kronice školy, byla nečekaná úmrtí dvou vysokých pohlavárů této doby. 6. března 1953 náhle zemřel „největší bojovník, vůdce a učitel lidstva“ J. V. Stalin a 14. března 1953 zemřel československý prezident, předseda Komunistické strany Československa Klement Gottwald. Tyto události ochromily celou naši zemi, proto byl vyhlášen národní smutek a ve škole byla uspořádána smuteční tryzna. Tímto okamžikem lidé přišli o významné ikony poválečného období, které stály u zrodu nového politického zřízení, jež některým způsobovalo značné potíže a jiným významně pomohlo.

O průměrném prospěchu žáků celé školy ve školním roce 1952-53 svědčí fakt, že od začátku roku školu navštěvovalo 46 žáků, v pololetí nebyli dva klasifikováni z důvodu nedostatečné docházky a školní rok řádně ukončilo 44 dětí.³⁴

Nový školský zákon o školské soustavě a vzdělávání učitelů protkal celý školní rok 1953-1954. Ředitel místní školy zavedl rozšířené vyučování podle sovětského vzoru, což znamenalo, že si učitelé ve svých třídách rozšířili výuku o 8 hodin týdně za účelem zlepšení výchovné a vzdělávací práce. Dalším příznivým aspektem v tomto roce bylo zavedení telefonu na škole, díky němuž, bylo zajištěno lepší spojení nejen se školskými

³¹ *Pamětní kniha.*

³² *Tamtéž.*

³³ KOLEKTIV UČITELŮ, *25 let české školy v Malontech.* s. 13.

³⁴ *Pamětní kniha.*

úřady. Co se týká různých brigád a akcí školy i v tomto roce jich bylo dostatek, mezi něž patřila například i výměna starého laťkového plotu, který byl nahrazen novým drátěným pletivem, a také byla uspořádána výsadba ovocných stromů na školní zahradě, které se zúčastnili zejména žáci školy.

V březnu školu postihla epidemie, při níž onemocnělo asi 60% dětí, chřipkou, spálou a černým kašlem. A v listopadu, v tomtéž školním roce proběhla na škole školní inspekce, po které pan inspektor shledal práci učitelů a vědomosti žáků jako výborné a byl velmi spokojen. Školní rok byl ukončen v červnu za stavu 45 žáků,³⁵ a jak již bylo zmíněno výše, počet žáků se v dalších školních létech postupně zvyšoval.

Náplně školních let 1954-1957 byly poměrně shodné, týkaly se školních brigád či jiných akcí a výročních oslav a také se v průběhu let stále modernizovala budova školy.

Ve školním roce 1954-1955 byly staré dřevěné schody na podnět ředitele školy nahrazeny kamennými. Školu v tomto roce navštěvovalo 59 dětí a z toho bylo 36 hochů a 23 dívek, ale v pololetí se počet dětí ještě navýšil na 62, důvodem byl nejspíš přechod dětí z jiné okolní malotřídky právě do místní školy. Stálým problémem byla nedostatečná školní docházka dětí a to nejen z důvodu lajdáctví, ale také kvůli dlouhodobým nemocem dětí, proto nebyly ze zdravotních důvodů tři žákyně v pololetí klasifikovány.

Žáci školy vystoupili na vzpomínkové slavnosti k 10. Výročí osvobození Rudou armádou,³⁶ které již bylo tradicí školy.

Deset let po založení české školy v Malontech tedy v letech 1955-1956 byl začátek školního roku zahájen bez ředitele, který byl v té době na vojenském cvičení. Prvního září 1955 byla díky rozhodnutí ONV (okresní národní výbor) v Kaplici zdejší škola zřízena jako trojtřídní, a proto také nastoupil další nový učitel, jelikož počet žáků vzrostl na 76.

Vzhledem k silným mrazům v zimě měla škola nedostatek paliva a z tohoto důvodu bylo v březnu vyučování omezeno jen do jedné třídy a vyučovalo se na tři směny. Ani na školní výlet učitelé nezapomněli a pro děti zorganizovali návštěvu města Tábor, které si prohlédli, prošli podzemní chodby a navštívili tamní muzeum.

Jelikož budova školy nebyla skoro po celé desetiletí obílena, tak se ředitel školy s. (soudruh) Václav Joska zavázal k tomu, že tomu tak ve svém prázdninovém volnu

³⁵ Tamtéž.

³⁶ Tamtéž.

učiní.³⁷ V této době na menších úpravách školy, jako je například zmíněné bílení, pracovali vždy sami učitelé nebo také s dobrovolníky z řad rodičů, jejichž děti navštěvovaly školu.

Na začátku školního roku 1956-1957 se změnilo obsazení učitelských míst, někteří učitelé byli přeloženi do okolních malotřídek a do zdejší školy byli posláni noví učitelé. Počet dětí byl opět větší než v předešlých letech, v tomto roce školu navštěvovalo 85 žáků, v 1. třídě bylo zapsáno 16 žáků, ve 2. třídě 33 žáků a ve 3. třídě 36 žáků. Důležitým znakem tohoto školního roku byla změna obsazení vedení školy. Tehdejší ředitel Václav Joska na konci školního roku odešel do Loučovic a na místo ředitele nastupil s. Karel Majer, který působil v Deskách.³⁸ Na zdejší škole působil přes 20 let.

Jak je již zmíněno výše, novým ředitelem zdejší školy pro rok 1957-1958 se prvního srpna 1957 stal s. Karel Majer, který byl ředitelem národní školy v Deskách, kde učil od roku 1946. Ovšem po ročním působení na zdejší národní škole přešel do funkce odboru školství a kultury rady ONV v Kaplici.³⁹

V tomto školním roce na škole učili tři učitelé a ředitel K. Majer vyučoval český jazyk. Škola byla stále trojtřídní a počet žáků na začátku školního roku byl 84, ale vzhledem k plánovaným organizačním změnám školy (rozšíření tříd) a postupnému rušení okolních malotřídních škol začínali žáci postupně dojíždět do místní školy.⁴⁰

Škola byla několikrát v těchto letech navštívena okresním školním inspektorem s. Karlem Kovaříkem. Výsledkem jeho návštěv bylo připravit počínaje školním rokem 1959-60 zřízení osmileté střední školy. O tomto plánu zřízení osmileté střední školy se jednalo už od roku 1954.⁴¹

Ve školním roce 1958-1959 byla díky rozhodnutí školského odboru ONV od 1. září škola organizována jako čtyřtřídní a do funkce ředitelky byla po odchodu K. Majera jmenována Božena Horváthová, která dříve působila ve škole jako učitelka.

V tomtéž roce byla na škole založena pionýrská organizace, kterou v průběhu dalších let navštěvovala většina žáků školy. Ačkoliv byla tato organizace mnohdy „využívána“ tehdejším režimem, pro děti byly její aktivity velice atraktivní a žádané. Bylo to místo, kde se scházely s kamarády, spolužáky, ale i s některými učiteli jako vedoucími oddílů, kde navazovaly nová přátelství a zažívaly různá dobrodružství.

³⁷ Tamtéž.

³⁸ Tamtéž.

³⁹ KOLEKTIV UČITELŮ, *25 let české školy v Malontech*. s. 14.

⁴⁰ *Pamětní kniha*.

⁴¹ *Pamětní kniha*.

Vzájemná spolupráce rodičů a školy je patrná již ze SRPŠ (sdružení rodičů a přátel školy), na jejichž listopadové schůzi podal vedoucí školního odboru sdělení o připravované přístavbě školy a také díky tomu se tehdejší okresní školní inspektor Karel Kovařík, později ředitel gymnázia v Kaplici a také vedoucí odboru K. Majer stali iniciátory zřízení úplné osmileté školy v Malontech.

Školní rok byl ukončen předčasně, neboť se škola musela postupně vystěhovat a byla zahájena příprava k přístavbě školy. Z tohoto důvodu byla dětem vysvědčení vydávána v prázdných třídách.⁴² V kronice se o přestavbě školy píše: „*V červenci byla zahájena přestavba školy. Budovaly se třídy, dávala se nová okna, dveře, rozšiřovaly se chodby a přízemí se upravovalo na školní kuchyni. Práce postupovala pomalu, takže pomáhali i brigádníci z řad učitelů, rodičů. Nikdo nevěřil, že v budově bude moci 1. září být zahájeno vyučování. Ale práce v srpnu rychle postupovala, takže mohl být nový školní rok s malým zpožděním zahájen.*“⁴³ Přístavba školy byla postupně dokumentována a fotografie v příloze II. zachycují stav budovy v letech před a po přístavbě.

Zápis školního roku 1959 – 1960 v kronice chybí z důvodu již zmíněné přístavby školy, ale školní rok 1960-1961 v kronice podává některé informace o předchozím školním roku: Od 1. Září 1959 byla zdejší škola už druhým rokem organizována jako neúplná osmiletá střední škola se čtyřmi třídami na I. stupni a třemi třídami na II. stupni a ředitelem byl po Boženě Horváthové ustanoven s. Jan Holba z Věžovate Pláně, který se nastěhoval do nové bytové jednotky v Malontech.⁴⁴ Co všechno bylo předěláno, opraveno, přistavěno a kolik v té době celková rekonstrukce první části přestavby stála popisuje kronika takto: „*V roce 1959 byla ve staré školní budově, která bez velkých stavebních úprav stojí od roku 1829, provedena generální oprava celkovým nákladem 435 tisíc korun. Byly strženy všechny stropy, které byly shnilé a ohrožovaly provoz školy, zbourány příčky a zrušen byt pro učitele. Generální opravou byly získány tyto prostory: 6 tříd, 2 kabinety, školní kuchyně, jídelna, spíž. Sborovna a jeden kabinet byly umístěny mimo budovu a rovněž i 8. třída byla v budově hostince. Bylo to řešení dočasné a celková výstavba školní budovy měla být vyřešena investiční přístavbou.*“⁴⁵ Fotografická dokumentace viz příloha II.

⁴² KOLEKTIV UČITELŮ, *25 let české školy v Malontech*. s. 15.

⁴³ *Pamětní kniha*.

⁴⁴ Tamtéž.

⁴⁵ KOLEKTIV UČITELŮ, *25 let české školy v Malontech*. s. 16-17.

Opět pouze po ročním působení přešel na konci roku ředitel Jan Holba na ZDŠ (základní devítiletá škola) Rozpoutí. Do školy se 1. srpna 1960 na vlastní žádost při zrušení okresu Kaplice vrátil na místo ředitele školy s. Karel Majer, jehož zástupcem byl ustanoven Vlastimil Švec, který byl přeložen do Malont z národní školy Kuří.

8. prosince 1960 byla založena tělovýchovná jednota Hraničář Malonty, jejímž předsedou byl zvolen zástupce ředitele Vlastimil Švec. Škola začala s TJ Hraničář úzce spolupracovat a pořádala různé sportovní aktivity, do nichž lze zařadit také sportovní hry mládeže.

V druhé investiční přístavbě školy v roce 1961 bylo přistavěno nové křídlo školní budovy se čtyřmi učebnami, třemi kabinety, sociálním zařízením, centrálními šatnami a odbornou pracovnou pro fyziku. V tomto křídle byla rovněž kotelna parního ústředního topení. Celkový náklad činil 804 tisíc korun, ale bohužel se stále nezačalo s výstavbou tělocvičny.

Díky školské reformě došlo v tomto roce k přechodu na základní devítiletou školu, ale bohužel žáci 8. třídy přecházeli do 9. třídy na JSŠ (jedenáctiletá střední škola) v Kaplici, protože na zdejší škole nebyla 9. třída otevřena pro nízký stav žáků a nemožnost umístění další třídy.

Taktéž byla v roce 1960 otevřena k mateřské škole jedna jeslová třída pro děti od 1 roku⁴⁶ a v roce 1961 byla dětem a vychovatelce předána k užívání budova družiny mládeže, budovaná původně jako titulní zařízení stavby, kterou žáci školy začaly hojně navštěvovat. Po ročním působení na zdejší škole odešel zástupce ředitele Vlastimil Švec na ZDŠ do Chvalšín, kde nastupil na místo ředitele.⁴⁷ V průběhu let se na místní škole, ale i v okolí učitelé často střídali. Někteří se stali „figurkami“, se kterými bylo manipulováno podle potřeb režimu.

I v letech 1961-1962 měla škola osm samostatných tříd, ale 9. třída stále nebyla otevřena pro nedostatek žáků. Začátkem roku byly do školy přijaty nové učitelské síly, mezi nimiž byl i pan Vladimír Havelc, který přišel z národní školy v Jaroměři. Do místní školy nastoupil po Vlastimilu Švecovi jako zástupce ředitele a stal se také předsedou TJ Hraničář, více informací o jeho učitelské kariéře je popsáno v přepisu rozhovoru s Vladimírem Havelcem v příloze I. Manželka pana Havelce Květoslava

⁴⁶ 20 Let budování Malont. s. 11.

⁴⁷ Pamětní kniha.

Havelcová zde nastoupila jako vychovatelka ve školní družině, která sloužila pro všechny ročníky v jednom oddělení, kde bylo zapsáno 38 dětí.

Celkový počet žáků na škole byl 194, z tohoto počtu bylo 78 dívek a 116 chlapců. V průběhu dalších let školu navštěvovalo přes dvě stovky žáků, obec se rozrůstala díky populační explozi, rodilo se více dětí a do vsi se stěhovaly nové rodiny. Také z tohoto důvodu v učitelském sboru působilo již 11 učitelů včetně ředitele K. Majera a zástupce ředitele Vl. Havelce.

Za vedení učitelů byla zahájena pravidelná ranní tělovýchova, před vyučováním se děti procvičily a díky tomu byly i lépe připravené na výuku, prokrvily si svalstvo a zlepšilo se i jejich soustředění. Dle mého názoru byl tento způsob začátku vyučovací jednotky velmi dobrou metodou. Na škole byla také zavedena zdravotní tělesná výchova, která byla u dětí oblíbená a kterou vyučoval Vladimír Havelec. O tomto předmětu se zmiňuje i v rozhovoru v příloze I.

Škola byla velmi bohatá na kulturní i jiné školní akce a brigády i v tomto školním roce, například žáci veřejně vystoupili u příležitosti MDŽ (mezinárodní den žen) a MDD (mezinárodní den dětí), zúčastnili se bramborové brigády a zalesňovacích prací.

Prázdninového volna učitelé využili ke zvyšování svých kvalifikací na různých školeních a na kurzech prací ve školních dílnách, na školních pozemcích, při dálkovém studiu matematiky a také jako odborný dozor v pionýrském táboře školy,⁴⁸ kterého se místní děti o letních prázdninách pravidelně zúčastňovaly.

Škola byla poprvé organizována jako úplná devítiletka ve školním roce 1962-1963. Počet dětí byl konečně optimální, neboť školu navštěvovalo 240 dětí, a proto už byla otevřena i 9. třída.

I v tomto roce se pokračovalo v dětmi oblíbených ranních rozcvíčkách před začátkem vyučování a v zimě i na jaře byly školou spolu s TJ Hraníčář organizovány sportovní hry mládeže. V průběhu roku se žáci zúčastňovali dobrovolných i povinných akcí a brigád například ve sběru léčivých bylin, odpadových hmot, bramborových brigád a senoseče.⁴⁹

Zahájení školního roku 1963-1964 proběhlo tradičně ve školní budově, jejíž vybavenost a vnitřní úprava byla v té době na velmi dobré úrovni. Ovšem vnější vzhled neudával o budově správný význam, jelikož ani v tomto roce nedošlo k dokončení

⁴⁸ Tamtéž.

⁴⁹ Tamtéž.

výstavby školy, a ani k jejímu vnějšímu omítnutí, proto nespokojenost vyučujících rostla. A i z tohoto důvodu musela být první třída umístěna v budově školní družiny.⁵⁰

Počet vyučujících se během let měnil, děti si často musely zvykat na nové učitele a jejich způsob výuky, jistě to bylo dáno režimem doby a to byl dle mého názoru dosti neefektivní přístup, určitě se tyto změny odrážely i na prospěších žáků a to považují za krok zpět. V tomto roce na škole vyučovalo 13 pedagogů včetně ředitele, zástupce ředitele a vychovatelky školní družiny a většina z nich zahájila zvyšování svých kvalifikací např. dálkovým studiem českého jazyka a dějepisu, ruského jazyka a výtvarné výchovy. V rámci tělovýchovy a sportu se děti zúčastnily sportovních her mládeže.⁵¹

Školní léta 1964-1966 byla v činnostech školy dosti podobná, lišila se jen v některých významnějších událostech.

Ve školním roce 1964-1965 touto významnou událostí byla III. celostátní spartakiáda, na kterou se místní děti pečlivě připravovaly a čtyři žákyně zdejší školy byly vybrány do okresního družstva, které vystoupilo v Praze. Tato skutečnost jistě znamenala v té době pro školu úspěch. Spartakiádní vystoupení obsahovaly i jiné školní kulturní akce.

Školu navštěvovalo 255 žáků, z tohoto celkového počtu bylo 129 dívek a 126 hochů.⁵² Bohužel postupně se počet žáků začínal zase zmenšovat, vlna porodnosti se v dalších letech snižovala.

Školní rok 1965-1966, byl na počet dětí ještě bohatý, protože školu tehdy navštěvovalo 254 žáků, 134 dívek a 120 chlapců. Z důvodu zrušení okolních malotřídek bylo 159 dětí z celkového počtu přespolních. Třídy byly rozdělené takto: na prvním stupni byly třídy od 1. do 5. a na druhém stupni bylo též 5. tříd, jelikož 6. třída byla rozdělena na A, B, jelikož bylo v tomto ročníku nejvíce dětí.

Co se týkalo učitelstva, vyučovalo 14 pedagogů, na I. stupni byly všichni plně kvalifikováni a na II. stupni si doplňovali kvalifikaci tři učitelé dálkovým studiem na Pedagogickém institutu.

V tomto školním roce byl otevřen ke školní družině, která byla pro děti I. stupně, také klub pro děti z 6. až 9. ročníku. Otevření klubu pro děti staršího školního věku byl velmi dobrý nápad z hlediska trávení volného času dětí, zejména některé přespolní děti,

⁵⁰ KOLEKTIV UČITELŮ, *25 let české školy v Malontech*. s. 18.

⁵¹ *Pamětní kniha*.

⁵² Tamtéž.

které po výuce čekaly na autobus domů, nemusely čekat na zastávce nebo se toulat po vsi a využít tuto možnost.

V únoru 1966 byly konečně zahájeny práce na dokončení výstavby školy, která měla být podle plánu ukončena v kalendářním roce 1966.⁵³

1966-1967 – v tomto školním roce školu navštěvovalo 224 žáků. Byl vyřešen problém výchovy méně vzdělavatelých dětí, díky otevření zvláštní školy, jejíž ředitelkou byla H. Vodňanská. Protože v budově školy chyběla speciální třída, byla zvláštní škola zřízena v budově školní družiny, bohužel z toho důvodu musel být zrušen školní klub pro děti druhého stupně. I když toto řešení bylo na úkor školního klubu, považují za postup vpřed zřízení zvláštní školy, protože dětem, které byly vědomostně slabší nebo měly výchovně-vzdělávací problémy, tak jim byla věnována lepší pozornost, učitelka se jim mohla více věnovat, než kdyby zůstaly ve třídě s dětmi, jejichž vědomostní úroveň byla mnohem silnější. Tím pádem se vývoj u zdatnějších dětí nebrzdil a naopak u slabších žáků zlepšoval odbornější péčí.

Také v tomto školním roce v lednu 1967 proběhla konečná fáze výstavby školy, terénní práce a úpravy kolem školy proběhly na jaře a novými získanými prostory byly pracovna audiovizuálních pomůcek, pracovna chemie a biologie, knihovna, sborovna, ředitelna, sklad učebnic, sociální zařízení kuchyně, tělocvična se sprchami a šatnou, dílny, byty pro svobodné učitele v odděleném objektu a sklepy. Celková částka, včetně předešlých, na výstavbu ZDŠ byla 2 miliony 165 tisíc korun. Škola se díky dokončení výstavby stala reprezentativní budovou, kde se konaly různé kulturní akce školy i obce, a taktéž i díky postavené tělocvičně tělovýchovným střediskem.⁵⁴

Ve školním roce 1966 se řešil problém tzv. „mániček“. Okresní národní výbor rozesílal „apel“, aby učitelé vyžadovali po všech žácích slušný a čistý zevnějšek. Nejen u vlasových úprav, ale také u oblečení. Více je popsáno v příloze III. fotokopie archiválii obr. 2.

Ve školním roce 1967-1968 byl počet žáků, které školu navštěvovali 215 a učitelů, kteří je vyučovali, bylo v tomto roce 13. Vl. Havelec, který zde působil od roku 1961, získal závěrečnou zkouškou kvalifikaci, k předmětu Zvláštní tělesná výchova⁵⁵ (více informací v příloze I. v přepisu rozhovoru s pamětníkem Vl. Havelcem). Při rodičovských schůzkách se průměrně 70 rodičů zúčastnilo některých přednášek

⁵³ Tamtéž.

⁵⁴ KOLEKTIV UČITELŮ, *25 let české školy v Malontech*. s. 19-20.

⁵⁵ *Pamětní kniha*.

o Problémech výchovy mládeže, Denním režimu školáka a Jak vychovávat děti, když nemáme čas.

U příležitosti výročí VŘSR školu navštívila sovětská delegace z Arménie, po prohlídce školy byla zorganizována přátelská beseda.⁵⁶

Počátkem roku 1968 se v našem státě začala uvolňovat morálka, v kronice školy je to popsáno takto: *„Demokratizační proces, probíhající v celé naší společnosti od počátku roku 1968, byl přijat všemi zaměstnanci školy se zájmem a uspokojením. Projevil se zvýšeným zájmem o veřejné dění, větší ochotou diskutovat o problémech všech společenských oblastí našeho života. Odborová organizace na škole nachází smysl své činnosti a svými připomínkami pomáhá ve škole formulovat přípravu akčního programu.“*⁵⁷ Bohužel tento systém dlouho nevydržel a události, které následovaly v dalších letech, všechno znepríjemnily, zarazily a zničily.

Začátek školního roku 1968-1969 byl zahájen poněkud rozpačitě, vzhledem k událostem, které se staly v srpnu 1968, o této situaci je psáno v kronice takto: *„Zahájení školního roku bylo poznamenáno událostmi 21. srpna, které hluboce zasáhly do citů i myšlení učitelů a žáků. Na rozdíl od jiných oborů, politické události nezpůsobily ochromení provozu a už od druhého vyučovacího dne bylo zahájeno pravidelné vyučování. V prvních čtrnácti dnech nebylo vyučováno ruskému jazyku na základě ujednání na ředitelské poradě a schválení pedagogické rady.“*⁵⁸

Školu navštěvovalo 218 žáků a vyučovalo 14 učitelů. Všichni vyučovali s kvalifikací, jen jedna učitelka neměla hotovou kvalifikaci z ruského jazyka, výtvarné výchovy a tělesné výchovy, ovšem svými vynikajícími výsledky v práci, se vyrovnala kvalifikovaným učitelům. Někteří učitelé zde vedli zájmové kroužky, mezi které patřily košíková, stolní tenis, základní tělesná výchova a německý jazyk, tyto kroužky byly dětmi hojně navštěvovány.

U příležitosti oslav 50. výročí republiky byl před školou zasazen strom republiky. Této události se zúčastnili nejen učitelé a žáci školy, ale také široká veřejnost obce.⁵⁹

⁵⁶ KOLEKTIV UČITELŮ, *25 let české školy v Malontech*. s. 20-21.

⁵⁷ Tamtéž. s. 21.

⁵⁸ *Pamětní kniha*.

⁵⁹ Tamtéž.

2.4 Průběh vzdělávání od r. 1969 do r. 1989 (od okupace k revoluci)

Po celých těchto cca 20 let bylo pro školy hlavními úkoly plnit zadané závazky na počest stranických sjezdů KSČ. Mnoho učitelů bylo v těchto letech více otroky politiky, než klasickými pedagogy. V Malontech tomu nebylo jinak. Hesla VSN (vědecký světový názor) a nebo VUML (vědecké učení marxismu-leninismu) se nesla hlavně hodinami občanské nauky a dějepisu. VSN zjednodušeně, jak to vesměs chápalo žactvo, byl ten, že jediný a správný společenský systém je socialismus potažmo komunismus a kapitalismus se rovnal vykořisťování člověka člověkem. VUML bylo vlastně jakýmsi postgraduálním studiem ve všech oborech nejen ve školství. Kdo měl VUML, měl taky vyšší plat a větší váhu slova, a když se o něčem politicky důležitém rozhodovalo, byl svým kolegům politicky nadřazen. Toto mělo zvláštní váhu, jak správně na žáky politicky působit. Obávám se, že to mělo na žáky působit jako „vymývání mozků“ a manipulovat s nimi, jako s figurkami. Tak jak to činí všechny politické diktatury.

Období po roce 1968 nebylo vůbec lehké. A školní léta v tomto režimu byla vesměs skoro stejná. O počátcích tohoto období, ve školním roce 1969-1970 se v kronice píše toto: *„Byl zahájen rok, ve kterém probíhala konsolidace v celé naší socialistické společnosti. Celý tento proces se plně odrazil i na naší škole v průběhu celého školního roku. Na základě pokynů ministerstva školství, ve kterých se zejména podtrhuje nutnost zesílit světónázorovou marxistickou výchovu a formování pozitivních politických postojů, byly společně i individuálně studovány tyto statě: Projevy s. Brežněva a Husáka z moskevských porad komunistických a dělnických stran, manifest komunistické strany, manifest pravdy ministra školství, kniha presidenta republiky Z Buzuluky do Prahy.“*⁶⁰ Prezidentem republiky byl v těchto letech armádní generál Ludvík Svoboda, který v knize *Z Buzuluky do Prahy* popisuje svojí válečnou cestu s vítěznou sovětskou armádou. Tato kniha patřila v těchto letech k povinné literatuře. Tématy výchovných akcí školy byla významná výročí, v kronice je například zmíněný: *„Závazek školy k 25. výročí osvobození Sovětskou armádou: Výchova k socialistickému vlastenectví a proletářskému internacionalismu prováděna ve většině předmětů,*

⁶⁰ Pamětní kniha.

podpořena byla i besedou s příslušníkem sovětské armády.⁶¹ Žáci školy za doprovodu učitelů připravili k tomuto výročí program, kterého se zúčastnila i sovětská delegace.

Tento školní rok oslavila tělovýchovná jednota Hraničář deset let svého působení, během těchto deseti let bylo vybudováno fotbalové hřiště s kabinami a také dvě hřiště na odbíjenou,⁶² což zdejší občané velmi uvítali a hojně navštěvovali.

Úvodní slova v kronice v roce 1970-1971 popisují jaké závazky měly být splněny v tomto roce i v dalších školních létech: *„Školní rok 1970-71 byl rokem význačných politických akcí a výročí, ale i rokem zesíleného výchovně vzdělávacího ruchu na naší škole. Připomeňme si slova generálního tajemníka KSČ s. G. Husáka na XIV. Sjezdu k práci škol: Náročné úkoly jsou před námi na úseku školství. Naše škola musí být socialistickou školou, oporou socialistického zřízení. Jejím posláním je připravovat mladou generaci v souladu s potřebami socialistické společnosti, s požadavky rozvíjející se ekonomiky i jednotlivých společenských oblastí.“*⁶³

V tomto školním roce na škole vyučovalo 13 učitelů, ale stále ne všichni měli hotovou kvalifikaci. V květnu bylo zrušeno ředitelství zvláštní školy, tudíž byla škola přiřčena k ZDŠ a ředitelem obou škol byl Karel Majer. Mezi zavedené nepovinné předměty patřily Sportovní hry mládeže zvlášť pro dívky i pro chlapce, zvláštní tělesná výchova a praktikum z chemie. Zájmové kroužky, které žáci pravidelně navštěvovali, byly: foto kroužek, stolní tenis, košíková, pěvecko-recitační kroužek.⁶⁴

Jak již bylo zmíněno výše, školní roky se v tomto období opakovaly a nejdůležitější bylo vždy splnit závazky, které vycházely z cílů a zásad režimu. Taktéž to bylo i ve školních letech 1971-1975.

Ve školním roce 1971-72 vycházela školní práce z obsahu XIV. sjezdu KSČ. Plány pro práci školy neustále kladly důraz na nutnost mít na paměti, že učitel bojuje o socialistické vědomí svého žactva i dospělých. Vyučující formuje politický profil jak svůj, tak i svého žáka a veřejnosti, zabezpečuje růst vzdělatelnosti. K těmto cílům vedla práce školního kolektivu ve všech oblastech školních aktivit. Učitelé, kterých bylo tento rok na škole 14, přistupovali mnohem zodpovědněji k politickému vzdělávání

⁶¹ Tamtéž.

⁶² KOLEKTIV UČITELŮ, *25 let české školy v Malontech*. s. 22-23.

⁶³ *Pamětní kniha*.

⁶⁴ Tamtéž.

a prostudovali témata stanovená ministerstvem školství a u závěrečného pohovoru předložili zpracované písemné práce ze studovaných témat.⁶⁵

Hlavními úkoly, kterými byli učitelé pověřeni ve školním roce 1972-73, se stále týkaly a vycházely ze závěrů XIV. sjezdu KŠČ, jedním z úkolů zejména bylo získat všechny vyučující k aktivní a iniciativní angažovanosti při realizování stranických usnesení ve výchově, dalším úkolem bylo rozvíjet ideově výchovné působení učitelů jak ve školní, tak i mimoškolní činnosti a také posilovat a zlepšovat hlavně světonázorovou, mravní a pracovní výchovu žáků. Důležitě taktéž bylo i postupně dosahovat vyšší kvality pedagogické práce učitelů v nedílné jednotě s ideově politickými cíli.⁶⁶

O těchto zásadách se samozřejmě nepsalo jen ve školní kronice, ale také v kronice obce, kde se popisuje i vzdělávání pedagogických pracovníků předškolního vzdělávání: „*V mateřské škole se rok 1972 rovněž vyznačoval dalším zkvalitňováním výchovné práce. Pedagogičtí i výchovní pracovníci byli zapojeni do individuálního politického vzdělávání. Na závěr tohoto studia vypracovávali seminární písemné práce a stejně jako učitelé ZDŠ se zúčastnili závěrečných pohovorů.*“⁶⁷ Kdo nebyl dostatečně politicky uvědomělý a neměl požadované vzdělání, nesměl na škole výchovně působit.

Významným úspěchem školního roku 1973-1974 bylo vysoké procento žáků angažovaných v Pionýrské organizaci, jak je upřesněno v kronice: „*V pionýrské skupině pracovalo 8 oddílů, v nichž bylo organizováno 134 pionýrů a jisker. Z hlediska počtu žáků na škole to bylo 82% organizovanosti. Toto procento bylo poměrně vysoké a dosáhlo ho jen několik pionýrských skupin na okrese.*“⁶⁸

Jak se stále opakuje zmíněné vyzdvihování plnění závěrů různých sjezdů a závazků podávaných na jejich počest, nebyl ani tento rok výjimkou: „*Celý školní rok byl především naplněn realizací závěrů červencového pléna ÚV KSC (ústřední výbor komunistické strany Československa) k výchově mladé generace, které před stranické a lidosprávné orgány, před veřejnost, ale i před rodiče, školu a učitele postavilo řadu úkolů na úseku výchovy a vzdělávání. Kolektiv školy na sebe převzal na základě vlastních plánů odpovědnost za plnění tohoto usnesení.*“⁶⁹

Do výchovných plánů školy se dostává nový prvek – dopravní výchova. Tato činnost vyvrcholila soutěží ve znalostech dopravních značek a předpisů doplněná

⁶⁵ KOLEKTIV AUTORŮ. *Školní kronika Základní devítileté školy v Malontech.*

⁶⁶ Tamtéž.

⁶⁷ KUBÁT, J. *Kronika obce Malonty*. s. 88.

⁶⁸ KOLEKTIV AUTORŮ. *Školní kronika.*

⁶⁹ Tamtéž.

jízdou. Což považuji za velmi kladnou výchovnou činnost, která přetrvává až dodnes. Taktéž děti během roku vystupovaly v rámci zájmových kroužků při různých oslavách a významných politických událostech. Škola se připravila na prázdninové ubytování žáků z jazykové školy z Českých Budějovic.⁷⁰

Školní rok 1974-1975 se nesl v duchu oslav 30. výročí osvobození republiky. Většina škol na počest tohoto výročí zřizovala tzv. Síně tradic, které sloužily jako doplněk pro výuku dějepisu, občanské výchovy a literární výchovy, rovněž zdejší škola se k tomuto trendu připojila a zřídila svou Síně tradic. Tyto síně měly za úkol připomenout, ať už různými předměty či dobovými fotografiemi válečné útrapy, ale také významné úspěchy tehdejšího režimu.

Počet vyučujících na škole byl stále beze změny. Už v červnu byla zahájena vnitřní oprava tělocvičny, výměna osvětlení, nové lajnování parket,⁷¹ aby bylo dostatek času na rekonstrukci všech zmíněných prvků a žáci měli v příštím školním roce lepší podmínky pro sportování.

Ve škole byla v roce 1975-76 organizována stranická skupina, ta pracovala v rámci vesnické organizace KSČ. Tato skupina pomáhala zlepšovat realizaci hlavních cílů a úkolů a to zejména aktivizaci a političnost práce na škole,⁷² přesněji je to uvedeno v kronice takto: „*veřejná práce učitelů je nedílnou součástí obsahu učitelského povolání. Jen tak může být realizováno spojení školy se životem, tak se utvářejí vazby života školy a veřejného dění. Učitelé a vychovatelka aktivně pracovali ve výboru vesnické organizace KSČ, jako propagandisté, lektori večerních škol a večerní univerzity marxismu-leninismu, jako poslanci MNV, členové rady a předsedové komisí MNV, ve funkci důvěrníka v péči o mládež, ve sboru pro občanské záležitosti a mnohé další.*“⁷³ Z tohoto odstavce je zřejmé, že podíl pedagogů na životě obce byl, jak již bylo zmíněno výše velmi výrazný.

Důležitým počinem školního roku 1976-1977 byla změna školského systému. Od září se na škole začalo vyučovat podle nových osnov, podle nového pojetí výchovně vzdělávací soustavy, následně (v jarních měsících) navštívil školu inspektor, který si ověřoval výsledky zavádění tohoto nového pojetí výuky a výchovy v 1. třídě. Výsledek

⁷⁰ Tamtéž.

⁷¹ Tamtéž.

⁷² Tamtéž.

⁷³ Tamtéž.

byl velmi dobrý a zdejší škola se zařadila k předním školám v našem okrese, i když byla práce ve třídě namáhavá.

Na začátku školního roku byla na škole zrušena třída zvláštní školy, tudíž byli žáci převedeni do zvláštní školy v Blansku, kde byla pro tento typ školy zorganizována budova bývalé základní devítileté školy. Zvláštní škola za dobu své existence splnila svůj úkol a to, že děti byly převedeny na více-třídní zvláštní školu v Blansku, bylo považováno za krok vpřed.⁷⁴ V tomto roce ve škole vyučovalo 13 pedagogů včetně vychovatelky a v oblasti tělovýchovy a sportovních soutěží škola dosáhla významných úspěchů. Počet žáků byl v tomtéž roce 182, ale žádné z dětí se nepřihlásilo k výuce náboženství,⁷⁵ jistě to bylo z důvodu tehdejšího režimu, rodiče své děti raději náboženství učili doma, protože nechtěli, aby jejich děti měly problémy s dalším vzděláváním.

Při slavnostním zahájení školního roku 1977-78 „v hlavním projevu se s. ředitel školy zabýval otázkami mírové politiky soc. států, odsoudil přípravu výroby neutronové bomby v USA, hovořil o budovatelském úsilí našeho lidu, o plnění závěrů XV. sjezdu KSČ, plnění volebního programu v místě, zavádění nové koncepce ve školství a podílu školy na realizaci všech záměrů a cílů,“⁷⁶ těmito důležitými úkoly se pedagogové zabývali celý tento školní rok.

Ke dni učitelů byl školnímu kolektivu udělen diplom „Vynikající kolektiv roku 1977“ za skvělé výsledky pracovní iniciativy k 60. výročí VŘSR. Tento školní rok opět nebyly na výuku náboženství přihlášeny žádné děti,⁷⁷ jistě to bylo ze stejného důvodu, který byl zmíněn výše.

Od začátku roku 1978-1979 se v mateřské škole začalo pracovat podle nových osnov, jež vychovatelky pečlivě studovaly a poté vypracovávaly kvalitnější přípravy výchovné práce. Nový školní rok byl na ZDŠ zahájen obvyklým způsobem, přivítáním žáků v tělocvičně školy a po zahajovacích projevech se děti odebraly do svých tříd, kde jim byly rozdány učebnice a školní potřeby.

Na začátku ledna vyhlásilo ministerstvo školství kvůli klimatickým problémům a energetické situaci prázdniny pro všechny typy škol, ty trvaly skoro celý měsíc. Učitelé během prázdnin vypracovali plány, které zajistily splnění daných osnov pro

⁷⁴ KUBÁT, J. *Kronika obce Malonty*. s. 164.

⁷⁵ KOLEKTIV AUTORŮ. *Školní kronika*.

⁷⁶ Tamtéž.

⁷⁷ Tamtéž.

tento školní rok.⁷⁸ Různé sportovní a kulturní akce školy vycházely z celoročního plánu, který byl rozpracován na jednotlivé měsíce, například v květnu škola pořádala u dětí velmi oblíbenou dopravní olympiádu,⁷⁹ která byla tradicí školy.

1979-80 Tento školní rok byl ve znamení slavných výročí: 35. výročí osvobození Československa a 110. výročí narození V. I. Lenina. Tato výročí byla stěžejními událostmi ve výchovném působení k proletářskému internacionalismu a socialistickému vlastenectví.

V tomto roce se pracovalo podle nových školních osnov v 1. až 4. třídě. Učitelé II. stupně se zapojili do všeobecné přípravy nové výchovně vzdělávací soustavy na II. stupni, jejichž náplní bylo 20 hodin přednášek, také hospitace, semináře a samostudium. Studium ideově politické přípravy výchovných pracovníků probíhalo na škole již 3. rokem, tentokrát byl obsahem studia vědecký ateismus, který vlastně prokazoval, že existence Boha jde vědecky vyvrátit a také, že náboženství není pro moderní dobu potřebné. Práce v pionýrské organizaci byla v tomto roce motivována výročími a přípravou na Celostátní spartakiádu.⁸⁰

Zahájení školního roku 1980-81 proběhlo klasicky shromážděním žáků a učitelů v tělocvičně školy, kde promluvil ředitel školy a zástupci MNV. Projevy, jež byly proneseny, se týkaly významných vnitrostátních událostí, kterými v tomto roce byly například volby do zastupitelských orgánů, vzpomínka na 60. výročí založení KSČ a XVI. sjezd KSČ. Pozornost pedagogů a žáků byla v oblasti výchovy a pracovní iniciativy zaměřena právě na zmíněné události.⁸¹

Vyučující zdejší školy se i nadále připravovali na výuku podle nové všeobecně vzdělávací soustavy a všichni absolvovali podle své aprobace odborné školení, které organizovalo Okresní pedagogické středisko a ředitelství školy.⁸²

Celý školní rok 1981-1982 byl ve znamení změny ředitele školy. Po s. Karlu Majerovi nastoupil na místo ředitele tehdejší zástupce ředitele s. Vladimír Havelec. A do funkce zástupce ředitele byl jmenován s. Ferdinand Jiskra.

V první až sedmé třídě se od začátku roku vyučovalo již podle osnov nové vzdělávací soustavy, v osmé třídě se pracovalo ještě podle osnov ZDŠ. V tomto školním

⁷⁸ KUBÁT, J. *Kronika obce Malonty*. s. 97-100.

⁷⁹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Školní kronika*.

⁸⁰ Tamtéž.

⁸¹ Tamtéž.

⁸² KUBÁT, J. *Kronika obce Malonty*. s. 169.

roce byla škola organizována jako úplná základní škola, ale devátá třída na škole už nebyla, proto děti vycházely z osmé třídy.⁸³

Akce a soutěže, kterých se žáci zúčastnili, byly biologická, matematická a sportovní olympiáda, také Puškinův památník, což byla pěvecko-recitační soutěž v ruském jazyce a mnohé další. Zájmové kroužky organizované v tomto roce byly odbíjená, stolní tenis, pěvecko-recitační kroužek,⁸⁴ tento kroužek zajišťoval vystoupení při různých kulturních akcích a významných výročí.

Školní rok 1982-83 byl provázen významnými politickými oslavami a výročími, stejně jako mnoho dalších roků v tomto období. Pedagogické působení na škole se nezměnilo a zapsaných dětí v tomto roce bylo 163, jejichž počet v dalších letech ještě klesl. Výchovná činnost byla zaměřena především na zdokonalování nové všeobecně vzdělávací soustavy, podle které byli žáci vyučováni, taktéž i školní družina pracovala podle této soustavy.

V ideově politickém vzdělávání učitelů se tradičně pokračovalo i v tomto roce. Škola se v těchto letech zabývala také výchovným poradenstvím, jež si pro tento rok stanovila cíle jako profesionální orientace, péče o problémové žáky a významnější spolupráce mezi výchovným poradcem a třídními učiteli.⁸⁵

Významným okamžikem školního roku 1983-1984 bylo pro školu smutné oznámení o úmrtí prvního poválečného českého učitele a osidlovatele Malont Viléma Vorlíčka, který zemřel v květnu 1984. Na zdejší škole učil od roku 1945 do roku 1952.

V tomto školním roce byl ukončen druhý ročník teorie a praxe komunistické výchovy v rámci ideově politického vzdělávání učitelů, které bylo zaměřeno na jednotlivé složky výchovy a to zejména pracovní a také mravní. V rámci okresu žáci školy soutěžili v různých soutěžích a olympiádách a byli velmi úspěšní.

Koncem školního roku u příležitosti II. celostátní konference učitelů v Praze získal ředitel školy s. Havelec významné státní ocenění Vyznamenání za výstavbu, které se vlastně týkalo budování pohraničí a socialistického školství.⁸⁶

V projevu ředitele školy na zahájení školního roku 1984-1985 byl zvýrazněn význam nastávajícího období, které značilo významné události tohoto roku. V květnu navštívili školu pedagogové a děti z rakouské školy za účelem k porozumění mezi

⁸³ Tamtéž. s. 203-204.

⁸⁴ KOLEKTIV AUTORŮ. *Školní kronika*.

⁸⁵ Tamtéž.

⁸⁶ Tamtéž.

národy s rozdílným společenským zřízením a také delegace sovětských turistů zavítala na návštěvu školy. V tomto roce, již třetím rokem dále probíhalo ideově politické vzdělávání u bezpartijních pedagogů.⁸⁷

Významnými událostmi ve školním roce 1985-1986 bylo 65. výročí založení KSČ a volby do zastupitelských orgánů, o nichž mluvil ředitel školy při slavnostním zahájení školního roku, které proběhlo v tělocvičně školy. Práce celé školy byla těmito událostmi ovlivněna a vycházela z nich. Prvňáčci byli slavnostně přivítáni v obřadní síni MNV.

Pětiletý cyklus ideově politického vzdělávání pedagogů byl tento rok ukončen. Kolektivu školy a zejména dětem byl předán pohár za Zdatné děti, což byla celonárodní sportovní soutěž ve víceboji a také díky vynikajícím výsledkům žáků v různých soutěžích, na které je pečlivě zdejší pedagogové připravovali.⁸⁸

Ke shromážděným žákům a pedagogům při zahájení školního roku 1986-87 promluvil ředitel školy a také předseda MNV. V projevech byl zdůrazněn význam XVII. sjezdu KSČ, který vytyčil požadavek o neustálé zkvalitňování a prohlubování výchovy v politické a morální oblasti. Součástí zahájení byly hodiny míru, ve kterých došlo k probírání důležitých otázek míru na naší planetě.

Škola byla stále organizována jako úplná základní s osmi třídami. V tomto školním roce bylo zorganizováno 80 různých akcí, pro veřejnost malontské obce vystoupil celkem patnáctkrát pěvecko-recitační kroužek při různých kulturních akcích například při konferenci a zasedání MNV, při vítání občánků a také při besedě s důchodci. Kromě pionýrské organizace, kterou děti hojně navštěvovaly, byl organizován i střelecký kroužek, požární, všeobecně sportovní, stanice mladých techniků a mnohé další.⁸⁹

Průběh školních let 1987-1989 byl podobný. Zahájení školního roku 1987-88 proběhlo klasickým způsobem, jako zahájení předchozích let, kdy byli přivítáni žáci a pedagogové v tělocvičně a byly řečeny důležité zahajovací projevy.

4. září přebrali žáci 6. třídy s vyučujícími cenu pro nejlepší školu v ČSR v soutěži Zdatné děti.

Tento školní rok se ve družině využívalo nových forem organizování volného času, probíhala snaha o družinu na přání – vzájemné skloubení zájmů dětí a výchovně vzdělávacích cílů, tento přístup považují za velmi dobrý, neboť si děti mohly říci, co by chtěly zkusit nebo si do družiny přinést a nebyla striktně dodržována daná osnova

⁸⁷ Tamtéž.

⁸⁸ Tamtéž.

⁸⁹ Tamtéž.

a přirozené a žádané změny byly vítané. Pionýrská skupina významně přispávala ve výchově dětí a po celý rok zajišťovala řadu soutěží a akcí v rámci celého okresu i kraje.⁹⁰

Školní rok 1988-89 byl ve znamení změny ředitele školy. Po Vladimíru Havelcovi byl jmenován na místo ředitele Ferdinand Jiskra a jeho zástupkyní se stala Marie Románková, která se svými svěřenci vyhrávala spoustu sportovních soutěží, i během tohoto školního roku se právě svěřenci M. Románkové zúčastnili patnácti sportovních akcí okresního charakteru, kde získávali přední umístění.

Celkový počet žáků byl v tomto roce 151 a počet pedagogických pracovníků se také snížil na 12.⁹¹

Školní rok 1989-1990 byl rokem revolučním. Hned po začátku tohoto školního roku, po dvou měsících v listopadu 1989, propukla v naší zemi sametová revoluce. Co se touto skutečností změnilo ve školství popisuje školní kronika takto: *„Změny ve společnosti po 17. listopadu 1989 se projeví i ve školství. Ředitelé a zástupci škol byli odvoláni novým odborem školství z funkcí a na tato místa odbor školství vypsal konkurs. Ani po konkursním řízení nedošlo ve vedení školy ke změně.“*⁹²

Ani v počtu pedagogických pracovníků nebyla žádná změna. I sportovních kroužků bylo na škole stále dostatek například zdravotní tělesná výchova, stolní tenis, který vedl ředitel školy Ferdinand Jiskra, atletika, míčové hry a kopaná. Taktéž školních soutěží se děti dále zúčastňovaly zejména olympiády z českého jazyka, z ruského jazyka, tradiční dopravní olympiáda, pythagoriáda, to byla matematická soutěž pro žáky II. stupně základních škol a víceletých gymnázií, která přetrvává dodnes a soutěž mladých historiků, což je dnes vlastně dějepisná olympiáda. Ve školním roce bylo zorganizováno sedmnáct kulturních akcí a nejúspěšnější z nich byly výchovné koncerty.

2.5 Průběh vzdělávání od r. 1990 do r. 2010 (od revoluce po současnost)

Školní léta po sametové revoluci byla zpočátku plná změn, postupně se měnil školský systém a způsob vyučování. V roce 1990 se povinná školní docházka zkrátila

⁹⁰ KOLEKTIV AUTORŮ. *Školní kronika*.

⁹¹ Tamtéž.

⁹² Tamtéž.

z desetileté opět na devítiletou, a takto to zůstalo až do současnosti. V 90. letech byly v kronice školy nejvíce zaznamenávány sportovní soutěže, turnaje a jiné kulturní akce, ale takto krátké a útržkovité záznamy bohužel více informací o chodu školy v tomto období neřeknou. Počet žáků v těchto letech kolísal, ale stále se pohyboval kolem 130 dětí. Změna ve vyučování opět nastala v letech 2006-2007, kdy začala škola realizovat vzdělávací program podle rozvojového programu MŠMT, a vyučující vypracovávali školní vzdělávací plány, podle kterých dodnes vyučují.

Školní roky 1990-1995 byly svou náplní velmi podobné, popisují zejména sportovní úspěchy školy a změny v záznamech o školních letech se týkají hlavně rekonstrukcí a oprav školy, některých výročí a vyučování dočasných emigrantů.

Pravidelné vyučování v roce 1990-91 začalo 3. září 1990, kdy byl počet pedagogických pracovníků, kteří na škole působili 13. Soutěže, kterých se žáci zúčastnili v tomto roce, byly olympiáda z českého jazyka, olympiáda z chemie, Zdatné děti a Sportovec školy, tato soutěž se týkala jen místní školy a jejích žáků. Co se týkalo oprav na škole, tak byly rozvedeny televizní antény do všech učeben.⁹³

Díky rekonstrukci vodovodního rozvodu a ústředního topení v roce 1991-1992 byly třídy rozmístěny v mateřské škole, ve školní družině a v kulturním domě a pravidelné vyučování začalo 2. září. Počet dětí v tomto školním roce byl 154 a postupem dalších let se ještě snižoval, díky vlivu menší porodnosti. Ovšem počet pedagogických pracovníků byl beze změn. Mezi oblíbené soutěže, kterých se zdejší děti v tomto roce opět zúčastňovaly, patřily již tradičně Zdatné děti, okresní sportovní olympiáda a Sportovec školy. V prosinci byla učiteli a žáky uspořádána školní akademie pro rodiče dětí.⁹⁴

Zahájení školního roku 1992-93 a pravidelná výuka začala 1. září opět v budově školy, jelikož rekonstrukce vodovodního rozvodu a topení byly hotovy. Počet pedagogů v tomto školním roce byl 12 a počet zapsaných žáků 151.

Školní akademie, která byla uspořádána v prosinci, měla velmi dobrý ohlas a stala se tradicí a je školou pořádána i dnes. V témže roce byly připraveny různé hry a soutěže také ke dni dětí. V kronice jsou popsány zejména sportovní soutěže Zdatné děti 1993

⁹³ Tamtéž.

⁹⁴ Tamtéž.

a okresní sportovní olympiáda,⁹⁵ u nichž jsou samozřejmě zaznamenány i jména žáků a jejich umístění v soutěži.

Významnou událostí školního roku 1993-1994 bylo přijetí čtyř žáků do místní školy, tito žáci pocházeli z Černé Hory. Byli to dočasní emigranti v České republice, a to z důvodu války v Bosně. V tomto školním roce zde působilo 11 pedagogických pracovníků a počet žáků klesl na 149. Některé akce školy, které byly uspořádány v tomto roce a jsou popsány v kronice: Den míče, který byl spojený se dnem dětí, školní akademie, sportovní soutěže – vybíjená, volejbal, nohejbal, soft tenis, stolní tenis, Sportovec školy, Zdatné děti 1994 a olympiády.

Při úpravách školy byly zahájeny přípravy na vybudování nové třídy na výuku jazyků a také byly provedeny elektrické rozvody k žakovským stolům v učebně fyziky.⁹⁶

Významným okamžikem školního roku 1994-95 bylo uspořádání oslavy k 10. výročí navázání kontaktu s rakouskou školou z Windhaagu. Pedagogové rakouské školy si se svými žáky připravili vystoupení s názvem Ptačí svatba, které bylo velmi vřele přijato. Do školy byl v tomto roce přijat nový učitel a počet pedagogů se zvýšil na 13. Také proběhly nějaké úpravy na škole, například bylo dokončeno vybavení jazykové třídy, byla provedena oprava parketové podlahy v tělocvičně a rekonstrukce skleníku na školním pozemku.⁹⁷

V období dalších pěti let 1995-2000 byly záznamy ve školní kronice doplněny mnoha novinovými výstřižky s články o sportovních úspěších žáků školy a také třídními fotkami vycházejících žáků devátých tříd.

Vyučování ve školním roce 1995-96 probíhalo podle upravených školních osnov. Počet žáků, kteří byli zapsaní v tomto roce, byl 133 a na škole působilo 12 pedagogů včetně vychovatelky školní družiny.

Mezi každoroční akce, které škola pořádala, patřila školní akademie, výchovné koncerty, dětský karneval, den dětí a různé sportovní soutěže. Dostatečný výběr byl i ze zájmových kroužků, ovšem dominoval hlavně florbal, míčové hry a volejbal. Dopravního, lyžařského a plaveckého kurzu se žáci školy zúčastňovali téměř každý rok.

⁹⁵ Tamtéž.

⁹⁶ Tamtéž.

⁹⁷ KOLEKTIV AUTORŮ. *Školní kronika*.

V úpravách školy se pokračovalo i v tomto roce, prostory učebny biologie byly upraveny pro devátou třídu.⁹⁸

Školní rok 1996-1997 byl protkán spoustou sportovních a vědomostních soutěží, mezi něž například patří již výše zmíněná Pythagoriáda, Matematický klokan, což je také matematická soutěž a celostátní projekt Kalibro, který je složen z testů z českého jazyka, cizího jazyka, matematiky přírodovědných a humanitních předmětů, které porovnávají úroveň vědomostí a znalostí žáků v jednotlivých ročnících. Tyto vědomostní soutěže jsou pořádány i dnes. Další okresní soutěže, do kterých se zapojila škola, byly fyzikální a atletická olympiáda.

Počet pedagogických pracovníků, kteří na škole působili v tomto roce, se zvýšil na 13. Kulturní akce, které škola pořádala nebo se na nich podílela, byly dětský karneval, akademie pro veřejnost a soutěž O Velikonoční kraslici. Zájmovým kroužkům kraloval opět florbal, který byl dětmi hojně navštěvován, dodnes je pro ně nejlákavějším sportem.⁹⁹

Školní rok 1997-98 byl zahájen 2. zářím, avšak díky klesajícímu počtu žáků, kterých bylo zapsáno 143, byla v tomto roce bohužel spojena 2. a 3. třída, jelikož počet žáků klesl pod hranici zákonem stanoveného průměru. V tomto školním roce na škole vyučovalo 12 pedagogů a někteří z nich vedli i zájmové kroužky, ke kterým patřily hlavně pěvecký, počítačový a sportovní (stolní tenis, odbíjená, florbal).¹⁰⁰

Podle záznamů z kroniky je zřejmé, že školní rok 1998-1999 byl totožný s předchozím školním rokem, zejména co se týkalo obsazení školy a sportovních či jiných kulturních akcí. Úspěchy žáků byli zřejmé i z výtvarné soutěže, která v tomto roce proběhla.

Při úpravách školy byla vyměněna stará dřevěná okna za plastová ve staré části budovy, v učebně jazyků, fyziky, přírodopisu, v ředitelně a v kanceláři zástupce ředitele.¹⁰¹ Díky těmto úpravám byla zkvalitněna i výuka, neboť plastovými okny byly třídy odhlučněny.

Ve školním roce 1999-2000 působilo 12 pedagogů v učitelském kolektivu. Zapsaných dětí bylo 137, ale v průběhu roku přestali školu navštěvovat tři žáci.

⁹⁸ Tamtéž.

⁹⁹ Tamtéž.

¹⁰⁰ Tamtéž.

¹⁰¹ Tamtéž.

Škola ve spolupráci s místním obecním úřadem objednala pro žáky dvě divadelní pohádková představení a jeden country koncert. Žáci školy si v rámci pěveckého kroužku připravili představení na setkání důchodců, na kterém zpívali a recitovali. Také se během roku zúčastňovali různých nejen sportovních soutěží a navštěvovali zájmové kroužky, mezi které pařily již zmíněný pěvecký kroužek, počítačový, sportovní (florbal, odbíjená, stolní tenis), nově otevřený kroužek německé a anglické konverzace a ruční práce.¹⁰² Ve florbalu byli žáci školy velmi úspěšní a získávali pěkná ocenění.

Pravidelné vyučování ve školním roce 2000-2001 začalo 4. září a na škole působilo 12 vyučujících i s vychovatelkou školní družiny. Celkový počet zapsaných žáků na škole byl v tomto roce 139, ale v průběhu dalších let počty dětí kolísaly.

Škola každý rok pro děti pořádala kulturní akce, sportovní soutěže a exkurze do různých zařízení či institucí. Ke kulturním akcím tento rok například patřil folkový koncert nebo divadelní představení v divadle v Českých Budějovicích a též v kulturním domě v Malontech. Také vánoční besídka pro veřejnost, která byla spojená s výstavou výtvarných prací žáků a výrobků z pracovních činností. Soutěže, kterých se žáci zúčastnili v tomto roce, byl Matematický klokan, Pythagoriáda, olympiáda z českého jazyka, z přírodopisu, fyziky, zeměpisu a dějepisu, ze sportu soutěžili v atletickém čtyřboji a atletické olympiádě. K zájmovým kroužkům se tento rok přidala i hra na hudební nástroj, na flétnu. Již výše zmíněné exkurze proběhly také na Pracovním úřadě v Českém Krumlově, který navštívila 9. třída, exkurzi v planetáriu v Českých Budějovicích a v Temelíně absolvoval celý II. stupeň základní školy,¹⁰³ tedy děti z 6. až 9. třídy.

K významnějším událostem, které proběhly ve školním roce 2001-02 patří přestěhování školní jídelny do budovy místní mateřské školy. Díky tomu ve škole vznikla místo staré jídelny nová učebna pro výtvarnou výchovu.

Žáci, kteří navštěvovali počítačový kroužek, začali vydávat školní časopis s názvem Školička. Časopis obsahoval různé kvízy, soutěže a ankety. Redakční radou tohoto školního plátku byly všichni účastníci zájmového kroužku. Tento iniciativní podnět žáků o zavedení školního časopisu svědčí o tom, že práce v počítačovém kroužku byla velmi přínosná a děti zajímala a bavila. V posledních letech je u žáků velmi oblíbený již několikrát výše zmiňovaný florbal, děti ho dodnes hrají na vysoké

¹⁰² Tamtéž.

¹⁰³ Tamtéž.

úrovni a jsou v tomto sportu velice úspěšní, což potvrzují různá ocenění. V rámci pěveckého kroužku se děti zúčastňovaly různých pěveckých a hudebních soutěží.

Na škole v tomto roce působilo 13 kantorů, kteří mimo výuku v rámci zájmových kroužků dětem nabízeli smysluplné trávení volného času. Děti, které školu v tomto roce navštěvovalo, bylo 144, pro něž byly školou naplánovány a uspořádány exkurze na vodárně a v Bemagru a.s. v Malontech, tato firma se zabývá výrobou a prodejem rostlinných a živočišných produktů. A v Českých Budějovicích na každoročním vzdělání a řemeslu.¹⁰⁴

Ze záznamů v kronice o školních létech 2002-2004 je patrné, že byly zřejmě stejné s výjimkou důležité změny vedení školy, úprav školy a sloučení místních vzdělávacích institucí.

Školní rok 2002-2003 byl ve znamení změny ředitele školy. Na místo ředitele školy nastoupil Karel Světlý, který se tento rok ještě seznamoval se svou funkcí, proto zde ještě nějakou dobu působil Ferdinand Jiskra. Počet pedagogických pracovníků na škole se zvýšil na 15 a počet zapsaných dětí byl v tomtéž roce 149.

Další důležitou událostí, která se v tomto školním roce udála, bylo sloučení základní školy, mateřské školy a školní jídelny, od tohoto roku až dodnes spadá ředitelství školní družiny a mateřské školy pod základní školu a zřizovatelem je obecní úřad.¹⁰⁵

Vyučování školního roku 2003-2004 začalo 1. září. Ředitelem školy již byl Karel Světlý a zvolenou zástupkyní ředitele byla Jana Stejskalová. Počet pedagogických pracovníků se tento rok zvýšil na 17 včetně vychovatelky školní družiny a počet zapsaných dětí se také navýšil na 160.

Úpravy budovy se v tomto roce týkaly zmodernizování kanceláře zástupce ředitele a výměny oken a nové fasády na budově školní družiny. Ve školním roce proběhlo spousta sportovních soutěží a také ve sběru papíru byli žáci školy úspěšní,¹⁰⁶ což je zřejmé ze záznamů dalšího školního roku.

Ve školním roce 2004-05 byla sběrová akce také velice úspěšná, žáci dohromady nasbírali 8 431,5 kg papíru za 5 050 Kč. Počet vyučujících v tomto školním roce byl 16

¹⁰⁴ Tamtéž.

¹⁰⁵ KOLEKTIV AUTORŮ. *Školní kronika*.

¹⁰⁶ Tamtéž.

a školu navštěvovalo 164 žáků, jež někteří z nich, byli úspěšní i ve sportovních soutěžích.¹⁰⁷

Prvního září byl zahájen školní rok 2005-2006. Počet pedagogů, kteří působili na této škole, také kolísal, tento rok jich bylo 15 a žáků, kteří navštěvovali základní školu, bylo 162. V tomto školním roce se děti zúčastnily opět spousty sportovních a kulturních akcí, mezi něž patří florbalové turnaje, atletická olympiáda, okresní turnaj ve stolním tenise a také v rámci školy v zimních měsících biatlon, který byl uspořádán v místním sportovním areálu tělovýchovné jednoty Hraničář.¹⁰⁸

Během letních prázdnin byla na škole vyměněna střešní krytina. A nový školní rok 2006-2007 začal pod „novou střechou“. Na škole působil včetně vychovatelky 15 vyučujících, na I. stupni od 1. do 5. třídy vyučovalo pět učitelů a na II. stupni ve třídách od 6. do 9. vyučovalo devět učitelů.

V tomto školním roce začala škola realizovat vzdělávací program podle rozvojového programu MŠMT. Po celý rok vyučující vypracovávali školní vzdělávací plán, podle kterého se mělo začít vyučovat od 1. 9. 2007.

Žáci školy si vyzkoušely i různé projekty, například ve spolupráci s policií České republiky Ajaxův zápisník, tento projekt byl zaměřen na prevenci bezpečného chování a prevenci sociálně patologických jevů, dále také projekt Zdravé zuby nebo Ptačí budky. Co se týče dalších akcí školy, tak se děti v průběhu roku zúčastnily některých předmětových olympiád a sportovních soutěží.

Počátkem dubna požádal ředitel školy Karel Světlý o uvolnění z funkce, z tohoto důvodu bylo vyhlášeno konkursní řízení, a poté výběrové řízení. Do funkce ředitele školy byla jmenována Jana Stejskalová, tehdejší zástupkyně ředitele.¹⁰⁹

Od července roku 2007, tudíž i ve školním roce 2007-2008 je již ve funkci ředitelky školy Jana Stejskalová. Zvolenou zástupkyní ředitelky se stala Eliška Stará.

Ve škole se pokračovalo ve vzdělávacím programu podle MŠMT a dále se vyučovalo podle školního vzdělávacího plánu. Co se týkalo úprav školy, v únoru proběhla výměna zbývajících dřevěných oken za plastová a byly vyměněny i vstupní dveře do školy a do tělocvičny. Taktéž bylo vyměněno osvětlení ve třídách a v chodbách budovy.

¹⁰⁷ Tamtéž.

¹⁰⁸ Tamtéž.

¹⁰⁹ STEJSKALOVÁ, J. *Výroční zpráva za školní rok 2006-2007.*

Učitelé zdejší školy se zúčastnili různých vzdělávacích akcí, školení a workshopů v oblasti jazykové, v oblasti rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu.

Do zájmových kroužků, které byly na škole organizované v tomto roce, patřil pěvecký, florbalový a dramatický kroužek, aerobik, pohybové hry a náboženství. Akcí a soutěží, kterých se žáci školy zúčastňovali v tomto roce, bylo také dostatek, zejména to byly sportovní, výtvarné a pěvecké soutěže a předmětové olympiády.¹¹⁰

Ve školním roce 2008-2009 na škole působilo 14 učitelů včetně vychovatelky. A dětí, které byly tento rok zapsané, bylo 139, ale v průběhu roku se některé děti odstěhovaly. Pedagogové se v tomto roce vzdělávali na různých školeních a vzdělávacích akcích v oblasti jazykové, informačních technologií a také rámcového vzdělávacího programu.

Pro děti byl opět uspořádán bohatý plán kulturních, sportovních, soutěžních a vzdělávacích akcí. Nabídka zájmových kroužků byla i tento rok pro děti přitažlivá.

Významným počinem v tomto roce bylo uspořádání Dne otevřených dveří, kde si rodiče mohli vyzkoušet práci na hrnčířském kruhu, na PC, zasportovat si s žáky, vyluštit sudoku nebo vypít odpolední čaj. Také si mohli vyzkoušet některé fyzikální pokusy, prohlédnout si celou budovu školy a školní kroniku.¹¹¹ Uspořádání dne otevřených dveří považují za krok vpřed a velmi dobrý nápad. Rodičům je tímto naznačeno, že škola je jim otevřená a žádá si vzájemnou spolupráci, která v dnešní době mnohdy velmi chybí. Taktéž se rodiče mohou sami přesvědčit, o tom, zda je výuka a vzdělávání jejich dětí kvalitní.

Zahájení školního roku 2009-2010 proběhlo ve třídách školy, žáky přivítali jejich třídní učitelé a prvňáčci byli již tradičně slavnostně uvítáni v síni obecního úřadu. Ve škole vyučovalo 14 pedagogických pracovníků a počet dětí se opět snížil na 133. Do zdejší školy také dojíždí děti z okolních vesnic, které svůj volný čas a též čekání na autobus tráví v zájmových kroužcích, které jim škola poskytuje. Děti se zúčastnily spousty kulturních, sportovních a vzdělávacích akcí, projektů a soutěží

Vyučující se dále vzdělávali na školeních a vzdělávacích akcích. Co se týká minimálního preventivního programu tak jednotliví vyučující, zejména výchovných

¹¹⁰ STEJSKALOVÁ, J. *Výroční zpráva za školní rok 2007-2008.*

¹¹¹ STEJSKALOVÁ, J. *Výroční zpráva za školní rok 2008-2009.*

předmětů, zařazují do svých tematických plánů právní a etickou výchovu a výchovu ke zdravému životnímu stylu.

V tomto školním roce došlo k situaci, kdy vyšlo více žáků, než bylo přijato do první třídy, proto se ve školním roce 2010-2011 výrazně sníží počet žáků na škole. Do první třídy nastoupí pouze 7 dětí. Ovšem potěšující je informace, že se zvýšil počet přijatých dětí v mateřské škole.¹¹²

Na konci školního roku 2010-2011 bude proveden zápis do školní kroniky a bude sepsána Výroční zpráva za rok 2010-2011. Z tohoto důvodu zde nejsou vypsány informace o práci školy a jejím dalším působení.

¹¹² STEJSKALOVÁ, J. *Výroční zpráva za školní rok 2009-2010.*

Závěr

Jak již bylo řečeno v úvodu, hlavním cílem bakalářské práce bylo co nejvíce přiblížit a také objasnit počátky vzdělávání v Malontech v poválečných letech až do současnosti, což se, myslím, povedlo díky popisu jednotlivých školních let. Ze záznamů z kronik jsem vybrala vždy nějakou, nejen pro místní školu a obec důležitou událost, která v tom daném roce proběhla. Taktéž jsem určitá školní období, změny a nové školské systémy, jež byly postupně popisovány v jednotlivých školních letech, srovnávala a zhodnocovala nejen svým, ale také společenským názorem místních občanů.

Protože bylo zdejší obyvatelstvo tvořeno zejména novo-osídlenci, kteří se přistěhovali z jiných zemí, převážně z Rumunska, nebyly zde rozvíjeny žádné původní tradice. A ty tradice, které s sebou přivezli rumunští Slováci, postupně zanikaly. Možná právě i z tohoto důvodu zde mělo komunistické dění volné pole působnosti a začaly vznikat nové socialistické tradice. Samozřejmě školství se to citelně dotýkalo. Ovšem ne všechny novodobé tradice lze zatracovat. Mnohé z nich měly kladný vliv na místní obyvatele a většina občanů se v tomto kraji měla daleko lépe, než by se měla v zemi, ze které přišli. Na druhou stranu se tímto způsobem s těmito lidmi lépe manipulovalo.

Tato badatelská práce pro mne byla velmi zajímavá, a to nejen z toho důvodu, že jsem se o historii obce a zejména o způsobu vzdělávání na zdejší škole dozvěděla mnohem více. Ale taktéž vyprávění a osobní setkání s pamětníky pro mne bylo velmi obohacující a přínosné. Rovněž tato práce může být z historického hlediska nápomocná místním občanům a lidem, kteří se o tyto skutečnosti zajímají. Jeden výtisk této práce velmi ráda věnuji místní základní škole, a to nejen z důvodu díků za vstřícné přijetí a zapůjčení materiálů k prostudování, ale také proto, že někteří pedagogové zdejší školy mají zájem tuto práci pročíst a prostudovat.

Ovšem tato problematika není zcela uzavřená. Jelikož jsem se ve své práci věnovala českému vzdělávání po roce 1945, tak dávnější minulost a předválečné a meziválečné období zůstalo neprobádáno. Ve Státním okresním archivu v Českém Krumlově jsou uloženy prameny z těchto zmíněných období, jež jsou psány archaickým německým jazykem, tudíž je možné v dalším bádání pokračovat.

Seznam použitých zdrojů

Literatura:

KOLEKTIV AUTORŮ. *Dějiny školství v Československu 1945-1975*. I. díl. vyd. Univerzita Karlova v Praze, 1982. ISBN neuvedeno.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Školní kronika Základní devítileté školy v Malontech*. – Nestránkováno.

KOLEKTIV UČITELŮ ZDŠ. *25 let české školy v Malontech*. vyd. MNV v Malontech, 1970. ISBN neuvedeno.

KUBÁT, J. *Kronika obce Malonty od roku 1977 do roku 1987*.

STEJSKALOVÁ, J. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2006-2007*. Nепublikovaný rukopis.

STEJSKALOVÁ, J. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2007-2008*. Nепublikovaný rukopis.

STEJSKALOVÁ, J. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2008-2009*. Nепublikovaný rukopis.

STEJSKALOVÁ, J. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2009-2010*. Nепublikovaný rukopis.

VORLÍČEK, V. *Pamětní kniha*. – Nestránkováno.

Školní kronika – obrazová část.

20 Let budování Malont. vyd. MNV Malonty. ISBN neuvedeno.

Prameny nevydané:

Státní okresní archiv v Českém Krumlově

FOND Základní škola Malonty, Š - 161, karton 1.

Internetové zdroje:

Obec Malonty [online]. © 2011 Obec Malonty. Dostupné na <http://www.obecmalonty.cz/o-obci/soucasnost-obce/historie-obce>.

Seznam zkratk

a.s. – akciová společnost

ČSAD – československá státní automobilová doprava

ČSFR – československá federativní republika

ČSR – československá republika

ČSSR – československá socialistická republika

JŠŠ – jedenáctiletá střední škola

JZD – jednotné zemědělské družstvo

KSČ – komunistická strana Československa

MDD – mezinárodní den dětí

MDŽ – mezinárodní den žen

MNV – místní národní výbor

MŠMT – ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy

ONV – okresní národní výbor

s. – soudruh/žka

SNB – sbor národní bezpečnosti

SRPŠ – sdružení rodičů a přátel školy

SSSR – svaz sovětských socialistických republik

ÚV – ústřední výbor

VŘSR – velká říjnová socialistická revoluce

VSN – vědecký světový názor

VUML – vědecké učení marxismu-leninismu

ZDŠ – základní devítiletá škola

Seznam příloh

Příloha I.

Životopis pamětníka Vladimíra Havelce

Přepis rozhovoru s pamětníkem Vladimírem Havelcem

Příloha II.

Fotografie budovy školy, Školní kronika – obrazová část

Obr. 1. Původní školní budova a její stav ještě v roce 1959.

Obr. 2. Pohled na zadní část budovy.

Obr. 3. První etapa přístavby školy v roce 1959.

Obr. 4. Druhá etapa přístavby školy.

Obr. 5. Budova školy v roce 1968.

Obr. 6. Budova školy v roce 2011.

Příloha III.

Fotokopie archiválií, FOND Základní škola Malonty, Š - 161, karton 1.

Obr. 1. Žádost rodičů k výuce náboženství.

Obr. 2. Korespondence mezi ONV v Českém Krumlově a ředitelstvem školy v Malontech.

Příloha I.

Vladimír Havelec

Životopis

Narodil se 22. října 1926 v Praze 7, ale s rodiči bydlel v Kardašově Řečici u Jindřichova Hradce. Otec pracoval jako železniční zřízenec a matka byla v domácnosti. Všeobecné vzdělání: navštěvoval 5 tříd obecné školy a 4 třídy reálného gymnázia. Odborné vzdělání: 4 třídy učitelského ústavu s maturitou, kde se vyučil učitelem. Absolvoval školení, specifické studium pro ředitele a zástupce ZDŠ. Hned po úspěšném ukončení učitelského ústavu v roce 1945 nastoupil do národní školy v Rychnově u Frymburku jako zástupce správce školy. Od roku 1948 do roku 1950 absolvoval povinnou vojenskou službu. V roce 1950 byl delegován do Jaromeře, kde působil jako ředitel národní školy. 16. srpna 1952 se oženil s Květoslavou Havelcovou rozenou Drnkovou. Narodili se jim dvě děti v roce 1953 dcera Alena Havelcová a v roce 1958 Dalibor Havelec. V Malontech nastoupil v roce 1961 jako zástupce ředitele ZDŠ a od 1. 7. 1981 do 31.8. 1988 byl jejím ředitelem. Vyučoval pozemky, biologii a ze zájmu též i zvláštní tělesnou výchovu, na kterou si udělal zkoušku v roce 1968. V Malontech se stal předsedou TJ Hraničář. Byl politicky organizován ve straně KSČ. V současnosti žije Vladimír Havelec v rodinném domku v Malontech.

Rozhovor s pamětníkem Vladimírem Havelcem

1) Ráda bych se Vás zeptala, zda Vás učitelská profese lákala již od dětství, co nebo kdo Vás k tomuto povolání vedl a proč jste se pro tuto dráhu učitele rozhodl?

- „No tak ty začátky byly při mém vstupu do školy do první třídy, obdiv k mé první třídní učitelce, kterou jsem měl velice rád, a která ve mně zanechala hlubokou stopu. No to učitelství, k tomu jsem se vlastně dostával přes přání rodičů a zejména matky, no a s tím teda dohromady i ta úcta k té mé učitelce. To všechno dohromady mě přivedlo k tomu stát se budoucím učitelem.“

2a) Když jste začínal učit, byla malontská škola místem, kde jste chtěl působit, nebo jste sem byl „poslán na umístěnku“ a v jakém roce, popřípadě, kde v okolí jste ještě učil?

- „No tak malontskou školu jsem v té době neznal a neznal jsem ani Malonty. Já jsem narozen v Praze, ale bydleli jsme s rodiči v Kardašově Řečici u Jindřichova Hradce, no a odtud jsem se hlásil v Kaplici do té první školní práce. No tam mi bylo řečeno, že mohu nastoupit v Rychnově u Frymburku, později se té vesnici říkalo Rychnůvek. A tam jsem pracoval od roku 1945, protože hned po absolvování učitelského ústavu jsme nastupovali většinou do pohraničí. Já tedy na ten kaplický okres. Od roku 1945, dokonce si pamatuji 16. září 1945, jsem pracoval v tom Rychnově. Když se podíváme tam na ten soupis a výčet těch činností, tak tam se dozvíme, že jsem v tom Rychnůvku pracoval za, bych řekl, obtížných podmínek, protože tam nebyl elektrický proud, nebyly tam takové ty základní lidské potřeby zavedené. No, ale pracoval jsem tam s chutí a jsem šťastný, že čas od času se ozval někdo z mých bývalých žáků, a že teda ocenil i tu naši vzájemnou spolupráci tam v tom Rychnůvku. Do toho Rychnůvku teda jsem byl jmenován zmocněncem ministerstva školství panem Kozlíkem. No a tam jsem se dostal, protože tam spojení nebylo, tak si pro mě přijel s bryčkou takový německý děda, který mě teda naložil s tím mým kufrem, a který mě teda do Rychnůvku dovezl z Lipna,

protože Lipno bylo konečná a z Lipna bylo do toho Rychněvku 20 kilometrů. No tak to je asi vše k tomu.“

2b) Jak jste se tedy dostal do malontské školy?

- „No tak, to vám můžu říct. Do roku 1948 jsem tři roky byl v Rychněvku, pak dva roky na vojně, 1948 až 1950. V roce 1950 jsem se hlásil v Kaplici a byl jsem delegován do Jaroměře. V té Jaroměři jsem bydlel a působil od roku 1950 do roku 1961. A od roku 1961 jsem pracoval v Malontech do roku 1988, to znamená asi třidvacet let. No, v Malontech jsem začínal v roce 1961 a byl jsem jmenován zástupcem ředitele, ředitelem školy byl Karel Majer, no a tehdy už byla plně organizovaná škola, devítiletka, no a co k tomu dál. Během těch let samozřejmě došlo k dalším změnám, rozvoji, jak školy, tak školství v Malontech, no ale to je celá ta dlouhá kapitola, o které se můžeme ještě zmínit.“

3) Jaká byla Vaše specializace, přímo jako aprobace?

- „Já jsem učil základní školy, to znamená národní školy nebo obecné školy staré, no a pak jsme si doplňovali kvalifikaci na krajském ústavu v Českých Budějovicích. A já jsem dělal pozemky a biologii a ze zájmu, tehdy, jsem učil i tělesnou výchovu, zvláštní tělesnou výchovu. Teda bez kvalifikace.“

4a) V letech, kdy jste učil, to mnohdy nebylo tak jednoduché. Bylo něco, co Vás nejen naplňovalo, ale naopak i rozčilovalo? Kdy jste si třeba říkal, že to, co děláte, nikdo neocení, že Vaše práce přichází vniveč?

- „Pokud jsem učil na těch malotřídních školách, tak ta současná práce v těch postupných ročnících byla velmi náročná, ovlivňovalo to i stěhování dětí, ne vždy ten zájem rodičů o tu školní práci byl dostačující, ale mě naplňovalo a měl jsem radost z výsledků práce a myslím si, že i rodiče těch dětí v tom celku tu práci oceňovali. No, co bych k tomu ještě řekl.“

4b) Bylo tedy naopak něco, co Vás rozčilovalo?

- „No tak v takovém tom denním životě jsou různé takové detaily, ale abych řekl, to se překonávalo. Myslím si, že takové ty vážné věci, které by mi nějak

ztěžovaly tu práci, ty se nevyskytovaly. Samozřejmě někdy v těch detailech, některé ty děti třeba nesplnily to mé očekávání, ale vždycky se všechno v tom konečném dostalo k tomu dobrému konci.“

5) Myslíte si, že je správné, že se vzdělávání soustřeďuje do větších měst a školy, které zde dříve stávaly, jsou dnes zavřené a chátrají?

- „Řekl bych to asi tak, že to soustřeďování toho školství do větších míst, řekl bych, že je správné, i když ta sídla malotřídek, že pozitivně ovlivňovala život v těch malých obcích, úroveň kulturního dění v těch malých osadách. No, ale tím, že se soustřeďují do toho většího místa, tak ta plně organizovaná škola vytváří lepší podmínky v té práci školní a práci ve třídě. A zvyšuje celkovou úroveň výuky. Takže asi takto.“

6) Když byste mohl porovnat minulý a současný stav našeho školství a zejména vzdělávání na Malontsku, v čem se změnilo, posunulo, nebo naopak jestli v něčem upadá?

- „Tak já si myslím speciálně na tom Malontsku došlo k velkému pokroku, především proto, že byly po té organizační stránce právě provedeny změny v tom smyslu, že byly zrušeny okolní jednotřídní školy v Jaroměři, Bukovsku, na Bělé, v Deskách a všechno se to soustředilo teda do Malont. I když v pětáctýřicátém roce tady začínala taky malotřídní škola jedno a dvojtřídní, tak potom v těch pozdějších letech, po zrušení tady těch okolních škol tady byla ustavena devítiletá škola, no a tím vznikem té devítiletky vlastně bylo vytvořeno takové kulturní centrum, kam teda mohly ty místní děti i z toho okolí chodit, no a mělo to ještě jednu výhodu, že se současně zrušilo i spojení, a že tady bylo umožněno po ukončení tady těch školních povinností v Malontech dojíždět třeba Kaplice, do odborných škol nebo gymnázií. Takže, dá se říct, že po této stránce se vytvořily lepší podmínky pro výuku v místě, a že to přineslo těm dětem a samozřejmě celé té úrovni, kulturní úrovni toho místa pozitivní výsledky. No, samozřejmě, že to podpořila i ta dostavba školy, vytvoření lepších podmínek, přistavěná mimo třídy i tělocvična, v provozu byla školní družina, kam mohly děti odejít po ukončení vyučování, pokud měly zájem. No a tak, že ten kulturní vývoj toho místa ten měl stoupající tendenci,

tak proto, že tady vznikly různé zařízení, sportovní hřiště, že se tady postavil kulturní dům, neboli ten kulturní život a to všechno. A ta možnost provozování toho sportu, to všechno pozitivně působilo na tu úroveň toho školství tady v místě. I mateřská škola se dostala na vyšší úroveň, protože měla k tomu prostory a i lepší podmínky, než dřív, takže ta školská zařízení navazovala na sebe.“

7) Jak se díváte na všechny ty dnešní „novinky“, jakou je třeba mnohokrát skloňovaná státní maturita a mnohé další?

- „No tak ten názor je asi takový, že ty dnešní novinky v té organizaci vzdělávání považuji trošku za krok zpět. Považuji tu starou organizaci základních škol za lepší. Tam vlastně z té základní školy se to další vzdělávání neslo buď směrem učňovské školy a potom třeba odborné střední školy a druhá taková lajna výběr gymnázia a dál výběr vysoké školy. Neboli tento způsob považuji za efektivnější a lepší, než ta organizace současná, která se mi zdá, že je trošku zmatená.“

8) Jaké se používaly metody výuky, zda byly jiné než dnes?

- „No tak, možná že ta modernizace, která v současné době je praktikována, že umožňuje žákům se aktivně projevit a zapojit do toho procesu, ale někdy se mi zdá, že při těchto metodách, současných, se prosazují jednotlivci, zatímco ti ostatní se vezou, aniž by projevovali aktivitu, která nakonec se vždycky vyžaduje u většiny, u všech. A to přitom v současném způsobu, zdá se mi, že takový ti průměrní, a nebo ti žáci, kteří nejsou odevzdaní tomu učivu, tak se uhýbají na takovou vedlejší kolej a nepřijímají všechno to, co by si odnést měli. Prostě tak si tam jako žijí, v klidu a bez duševního pohybu.“

9) Jakým způsobem se dřív řešily kázeňské či jiné studijní přestupky?

- „Ty metody staré asi nejsou v současné době úplně vhodné, protože někdy to bylo příliš silné, drastické, ale myslím si, že teda všichni školu brali na vědomí, brali na vědomí i paní učitelku. A ty metody staré, ty jsou teda asi už prošlé, dneska se nerealizují. Třeba udělání povinností a práce po vyučování nebo

nějaké úkoly mimořádné, kterým se říkalo tresty, a které dávaly najevo žákovi, že nedělal tak, jak měl.“

10a) Používaly se třeba i fyzické tresty?

- „No ty se taky používaly. Ne vždycky a záleželo to na té situaci. To jako se nerado používalo, ale někdy, když to prostě ta situace vrcholila a nebylo už v ten moment při ruce nějaké řešení, tak padl nějaký pohlavek. No a někdy se používalo i těch ukazovátek. Ale já nevím, chodil jsem do školy a nikdy jsem s tím potíže neměl, protože když člověk nebyl drzý a nechoval se tak jako úplně na kraji té slušnosti, toho všeho chování, tak nebylo nutné ani používat tady těch prostředků. Samozřejmě, že není správné používat fyzických trestů, ale taky se, myslím, teď neřeší ty problémy, které jsou s těmi dětmi. Není prostředek, jakým by se to vyřešilo. Když ta rodina příliš se tady těm problémům nevěnuje a tomu dítěti se nevěnuje, tak se to odráží i v tom jeho chování, na veřejnosti a ve škole. No, a když se rodina věnuje, to dítě se umí chovat na veřejnosti i ve škole i k té učitelce, k tomu učiteli.“

10b) Takže si myslíte, že ne přímo fyzické tresty, ale nějaká jiná potrestání chybí?

- „Asi přišla jiná doba a tady tyto způsoby toho trestání musely odejít. Musely prostě, no, nemají se používat. Nesmějí se používat. Doba je jiná, to sebevědomí těch žáků je vyšší, rodina to zpravidla podporuje, to konání těch svých dětí. Jsou s tím ve školách asi problémy, ale myslím si, když jsem sloužil, a to už je dvaadvacet let, kdy jsem skončil, tak tenkrát jsme s tím problémy neměli. Nebyly problémy. Sem tam nějaká facka padla, ale to bylo až v těch krajních případech. Dneska musím říct, že souhlasím s tím pokrokem v tom, že se teda to používat nemá. No ale ty ostatní metody jsou méně účinné.“

11) Kdybyste měl tu možnost Vy sám něco změnit, co by to bylo?

- „Doporučoval bych, to by bylo asi podle mého názoru správné, dát škole a učitelům tu bývalou vážnost, která se trošičku vytrácí, tedy bez zasahování různých institucí. Zkvalitnit kádrovou práci při obsazování funkcionářů škol a učitelských kádrů. To znamená, že by to chtělo už zkvalitnit ty instituce,

keré připravují budoucí učitele. No, ta dnešní příprava se mi zdá tak trošičku jaksí oddělená od té praxe.“

12) Výchova a vzdělávání celé společnosti je, řekla bych, jakýmsi určitým posláním, ale ne každý člověk je na to řádně vybavený, proto se chci zeptat, jaký by podle Vás měl být „správný“ pedagog?

- „No odpovídající vzdělání, vážnost a úctu a otevřené srdce k mládeži. Pod tou vážností a úctou vidím takové ty vztahy školní. Učitel a žák. Učitel by neměl chodit před žáky v šortkách a já nevím, a jen tak napůl zapnuté košili. Nás kdysi učili, to bylo trošku přehnané, že se před žáky chodí i v kravatě a v saku, no tak to bylo kdysi dávno, no tak dejme tomu, že to je už trošku staromódní, ale že by ten učitel měl už svým vzezřením vzbuzovat úctu žáků.“

13) Kdybyste si měl znovu vybrat svou profesi, jak byste se rozhodl?

- „No tak, mám-li být upřímný, tak teď bych asi netoužil o učitelském povolání, protože teď je to v takovém stavu, který se mi ne příliš líbí. Takže teď mohu říct, že jsem rád, že jsem v důchodu.“

Příloha II.

Obr. 1. Původní školní budova a její stav ještě v roce 1959.

Obr. 2. Pohled na zadní část budovy.

Obr. 3. První etapa přístavby školy v roce 1959.

Obr. 4. Druhá etapa přístavby školy.

Obr. 5. Budova školy v roce 1968.

Obr. 6. Budova školy v roce 2011.

Příloha III.

Prosím váš misionář
byl můj syn
Sebe Janosták vyučován
náboženství.
Janosták
Janostáková

Obr. 1. Žádost rodičů k výuce náboženství.

Školská a kulturní komise Okresního národního výboru v Č. Krumlově
Č.j. 29/66-M
V Č. Krumlově, dne 29. srpna 1966

Soudruh
Karel Majer
ředitel ZDŠ
v Malontech

Základní devítiletá škola
v Malontech, okr. Č. Krumlov
Dobrá 2. VIII. 1966
Č.j. 236 Příloha

Vážený soudruhu řediteli.

V poslední době zesílily tendence pronikání nevkusu do účesové úpravy a oblékání u části mládeže, zejména chlapců. Nejvýraznější se to projevuje u vlasů, tak zvaných "mániček". Tento nevkus u mládeže je spojen s nečistotou, nevhodným oblékáním, špatným a hrubým chováním na veřejnosti, neúctou k spoluobčanům a pod. U části mládeže se projevují sklony k vandalství, k ničení různých hodnot. Tato část mládeže hrubě narušuje normy socialistického soužití.

Vzestup uvedených negativních jevů u naší mládeže je nevídomost a lhostejnost rodiny, školy, pracoviště i společenských organizací.

K zamezení výše uvedených negativních jevů doporučuji vám soudruh řediteli provedení následujících, případně ještě dalších opatření :

- 1./ Zajistit, aby žáci přicházeli do školy řádně ustrojeni a upraveni.
Na tento úkol upozornit všechny žáky při zahájení školního roku.
- 2./ Vyžadovat na celém učitelském sboru, aby důsledně dbal na slušný, čistý a estetický zevnějšek všech žáků.
- 3./ Podle místních podmínek zvážit doplnění školního řádu o zákaz, nosit dlouhé vlasy u chlapců/tzv. máničky/.
- 4./ Upozornit vhodnou formou rodiče žáků na nevkus účesové úpravy a oblékání mládeže a seznámit je s opatřeními školy.

O provedení opatření na škole podejte zprávu do 20. září 1966
Děkuji vám za spolupráci.
Se soudružským pozdravem

Bratřák Michal
předseda ŠKK - ONV

Obr. 2. Korrespondence mezi ONV v Českém Krumlově a ředitelstvem školy v Malontech.

Abstrakt

JANOŠŤÁKOVÁ, V. *Počátky českého vzdělávání v Malontech*. České Budějovice 2011. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra pedagogiky. Vedoucí práce Z. Svobodová.

Klíčová slova: osídlování, průběh vzdělávání, školství, historie, osvobození, okupace, revoluce, současnost.

Hlavním tématem předkládané bakalářské práce je přiblížení a objasnění počátků vzdělávání v Malontech. Úvodní část této práce tvoří tři podkapitoly, které sdělují, kde se nachází obec a vypovídají o její historii a současnosti. Taktéž je v práci popsán a srovnáván průběh vzdělávání v poválečných letech až do současnosti, který je rozčleněn do třech částí osvobození – okupace, okupace – revoluce, revoluce – současnost. V druhé kapitole je pro upřesnění také podkapitola, jež pojednává o školství obecně po roce 1945 v celé zemi a také podkapitola, která hovoří o historii školy.

K práci jsou přiložené také tři přílohy. V příloze I. je zaznamenán přepis rozhovoru s pamětníkem V. Havelcem a jeho stručný životopis. II. příloha poskytuje k nahlédnutí fotografie budovy školy v průběhu let a ve III. příloze je možné prohlédnout fotokopie korespondencí školy.

Abstract

The beginnings of Czech education in Malonty

Key words: colonization, course of education, education, history, liberation, occupation, revolution, present.

The main theme of this work is to present and clarify the origins of education in Malonty. The introductory part consists of three subsections, which describes the location of this village, its history and present.

The work contains the depiction and comparison of the course of education between postwar period and nowadays, which is divided into three parts: liberation – occupation, occupation – revolution, revolution – present. The second chapter contains a sub-chapter, which deals with education in the whole country after 1945 and the school history.

Three annexes are attached to this work. The first annex contains the transcript of an interview with the witness V. Havelec and his brief biography. The second annex provides some photographs of the school building during the last years and the third annex includes the photocopies of the school correspondence.